

ПРАВИЛА
Центрального депозитарію

Затверджено рішенням Наглядової ради
Публічного акціонерного товариства «Національний депозитарій України» від 04.09.13 № 4
(викладено у новій редакції
рішенням Наглядової ради Публічного акціонерного товариства
«Національний депозитарій України» від 27 грудня 2019 року №18)

Рішення НКЦПФР

28.01.20 № 26

Т. Хромаєв

ПРАВИЛА
ЦЕНТРАЛЬНОГО ДЕПОЗИТАРІЮ ЦІННИХ ПАПЕРІВ
(нова редакція)

ЗМІСТ

I. Загальні положення		
1.	Застосування та предмет регулювання Правил Центрального депозитарію цінних паперів	3
2.	Вимоги до клієнтів Центрального депозитарію	4
3.	Порядок встановлення та припинення правовідносин з Центральним депозитарієм	6
4.	Порядок роботи Центрального депозитарію	9
5.	Порядок оформлення та обміну документами. Типи комунікації	12
6.	Повноваження контролю Центрального депозитарію	16
7.	Порядок оплати послуг Центрального депозитарію	17
II. Депозитарна діяльність Центрального депозитарію		
1.	Відкриття та ведення Центральним депозитарієм рахунків у цінних паперах. Підстави для відмови у відкритті рахунку. Внесення змін до реквізитів рахунку у цінних паперах. Умови та порядок закриття рахунку у цінних паперах	19
2.	Порядок здійснення нумерації (кодифікації) цінних паперів та інших фінансових інструментів	24
3.	Порядок прийому/ зберігання глобальних/ тимчасових глобальних сертифікатів випусків цінних паперів, цінних паперів на пред'явника. Зарахування цінних паперів у систему депозитарного обліку, їх облік та зберігання	24
4.	Порядок, строки та обсяги надання депозитарними установами до Центрального депозитарію інформації щодо стану рахунків у цінних паперах депонентів цієї депозитарної установи та інформації щодо проведення між рахунками депонентів цієї депозитарної установи облікових операцій переказу прав на цінні папери, пов'язаних з набуттям/припиненням цих прав	27
5.	Порядок обслуговування корпоративних та інших операцій емітента	29
6.	Порядок та підстави для проведення/відмови у проведенні депозитарних операцій у системі депозитарного обліку	37
7.	Обслуговування Центральним депозитарієм транскордонних операцій	42
8.	Порядок ведення Центральним депозитарієм рахунку (рахунків) в цінних паперах депозитарної установи, що припинила свою діяльність	43
9.	Загальний порядок складання реєстру власників іменних цінних паперів, Переліку власників. Зберігання інформації про осіб, визначених для надання емітенту реєстру власників іменних цінних паперів	44

I. Загальні положення

1. Застосування і предмет регулювання Правил Центрального депозитарію цінних паперів (далі – Правила)

1.1. Правила розроблені відповідно до Законів України «Про депозитарну систему України», «Про цінні папери та фондовий ринок», Положення про провадження депозитарної діяльності, затвердженого рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 23.04.2013 № 735, інших законів України та нормативно-правових актів Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку (далі - Комісія).

У своїй діяльності Публічне акціонерне товариство «Національний депозитарій України» (далі - Центральный депозитарій) керується законодавством про депозитарну систему України, а також Цивільним кодексом України, Законом України "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення", Статутом та внутрішніми документами Центрального депозитарію.

Правила Центрального депозитарію визначають загальний порядок провадження ним депозитарної діяльності, порядок взаємовідносин між Центральним депозитарієм та його клієнтами і контрагентами, а також порядок здійснення Центральним депозитарієм контролю за депозитарними установами відповідно до вимог законодавства України.

1.2. Під час здійснення своєї професійної діяльності та для взаємодії зі своїми клієнтами Центральный депозитарій використовує інформаційно-телекомунікаційну систему обробки інформації Центрального депозитарію (далі - COI).

Організація системи обробки і захисту інформації депозитарного обліку, перелік, опис та порядок використання програмного забезпечення, яке Центральним депозитарієм використовується у правовідносинах, що виникають під час провадження ним професійної діяльності, а також вимоги до програмного та технічного обладнання суб'єктів цих правовідносин, встановлюються Положенням про інформаційно-телекомунікаційну систему обробки інформації Центрального депозитарію цінних паперів (далі - Положення про COI).

Детальний опис взаємодії Центрального депозитарію з клієнтами та технології проведення депозитарних операцій визначаються Регламентом провадження депозитарної діяльності Центральним депозитарієм цінних паперів (далі - Регламент) та іншими внутрішніми документами Центрального депозитарію.

1.3. Центральный депозитарій забезпечує постійний вільний доступ до Правил та інших внутрішніх документів шляхом їх розміщення на офіційному веб-сайті Центрального депозитарію **www.csd.ua**.

Правила, а також зміни до них затверджуються Наглядовою радою Центрального депозитарію та реєструються Комісією в порядку та строки, встановлені нормативно-правовими актами Комісії. Зміни до Правил набувають чинності **через 10 (десять) днів з дня прийняття Комісією рішення про їх реєстрацію.**

У разі змін у законодавстві України, до приведення Правил у відповідність із законодавством, Правила застосовуються у частині, що не суперечить законодавству.

Центральний депозитарій повідомляє клієнтів про реєстрацію Комісією Правил (змін до Правил) наступного дня з дня отримання відповідного рішення Комісії шляхом розміщення цих Правил або змін до Правил на офіційному веб-сайті Центрального депозитарію **www.csd.ua**.

Датою повідомлення вважається дата розміщення інформації на офіційному веб-сайті Центрального депозитарію www.csd.ua.

Про зміни до інших внутрішніх документів Центрального депозитарію повідомляє клієнтів шляхом оприлюднення їх на офіційному веб-сайті Центрального депозитарію www.csd.ua в термін не пізніше, як за 15 (п'ятнадцять) робочих днів до дати набрання чинності цих змін.

Всі повідомлення загального характеру, що стосуються клієнтів, в тому числі, повідомлення щодо інших документів, інструкцій, роз'яснень щодо заповнення окремих розпоряджень, вчинення окремих корпоративних дій, окремих рішень Комісії тощо, розміщуються на офіційному веб-сайті Центрального депозитарію: www.csd.ua. Датою повідомлення клієнта вважається дата розміщення такої інформації на веб-сайті Центрального депозитарію.

2. Вимоги до клієнтів

2.1. Депозитарні установи, Національний банк України (далі - НБУ), Публічне акціонерне товариство «Розрахунковий центр з обслуговування договорів на фінансових ринках (далі – Розрахунковий центр), клірингові установи, депозитарії-кореспонденти, та емітенти набувають статусу клієнта Центрального депозитарію з *моменту укладання відповідного договору*. Особи, які мають намір стати клієнтами Центрального депозитарію, повинні відповідати вимогам, що встановлені цими Правилами, Регламентом, Положенням про СОІ Центральним депозитарію.

Депозитарні установи, НБУ повинні дотримуватись цих Правил та інших внутрішніх документів Центрального депозитарію щодо програмно-технічних вимог до депозитарної установи та в частині взаємодії депозитарної установи та Центрального депозитарію.

Клієнти повинні виконувати вимоги законодавства України та нормативно-правових актів Комісії, цих Правил та інших внутрішніх документів Центрального депозитарію, якими встановлено порядок взаємодії клієнтів та Центрального депозитарію.

Клієнти зобов'язані сплачувати вартість послуг Центрального депозитарію відповідно до тарифів Центрального депозитарію та укладеного договору .

2.2. Для набуття статусу клієнта Центрального депозитарію необхідно:

1.	Укласти з Центральним депозитарієм відповідний договір;
2.	Здійснити авансовий платіж (якщо це передбачено Регламентом);
3.	Подати до Центрального депозитарію документи, необхідні для відкриття рахунку у цінних паперах відповідно до вимог Регламенту;
4.	Мати засоби кваліфікованого електронного підпису та шифрування (для використання веб-сервісу «Кабінет Клієнта»).
	Сертифікат відкритого ключа кваліфікованого електронного підпису та ключ кваліфікованого електронного підпису повинні належати виключно особі, яка має право підпису відповідних документів в паперовому вигляді;
5.	Здійснити всі необхідні для початку роботи дії та отримати доступ до СОІ Центрального депозитарію, здійснити його налаштування.

Надання послуг Центральним депозитарієм депозитарним установам та НБУ починається тільки після підписання відповідного акту функціональної та технічної готовності до роботи в СОІ та підключення до СОІ відповідно до Положення про СОІ.

2.3. Депозитарна установа, НБУ, емітент або керуючий рахунком емітента повинні призначити особу/осіб, яка/які будуть виступати розпорядником/розпорядниками рахунку в цінних паперах даного клієнта в Центральному депозитарії.

Депозитарна установа повинна призначити:

- щонайменше **двох розпорядників** рахунку у цінних паперах щодо сегрегованого рахунку Депозитарної установи, на якому обліковуються цінні папери Депозитарної установи як власника;
- оператора (операторів) рахунку щодо агрегованого та/або сегрегованого рахунку (рахунків) депозитарної установи (крім сегрегованого рахунку, на якому обліковуються цінні папери цієї депозитарної установи, як власника).

Уповноважена особа депозитарної установи - клієнта Центрального депозитарію, яка має повноваження підписувати **розпорядження** на виконання депозитарних операцій, що **надані в формі електронного документу засобами COI**, має бути розпорядником рахунку/оператором рахунку в цінних паперах даної депозитарної установи. Оператор рахунку в цінних паперах депозитарної установи повинен мати кваліфікацію фахівця з депозитарної діяльності, підтверджену відповідним сертифікатом.

Уповноважена особа депозитарної установи - клієнта Центрального депозитарію, яка має повноваження підписувати **розпорядження** на виконання депозитарних операцій, що **надані в формі паперового документу**, має бути розпорядником рахунку в цінних паперах даної депозитарної установи та мати кваліфікацію фахівця з депозитарної діяльності, підтверджену наявністю відповідного сертифіката

2.4. Клієнти Центрального депозитарію зобов'язані:

1.	Своєчасно повідомляти Центральний депозитарій про зміну інформації, що надавалась при відкритті рахунку у цінних паперах та своєчасно надавати до Центрального депозитарію документи, що підтверджують такі зміни;
2.	Надавати документи щодо ідентифікації юридичної особи згідно вимог внутрішніх документів Центрального депозитарію на вимогу Центрального депозитарію у вказаний у вимозі строк. Якщо клієнтом не надано інформацію щодо ідентифікації на вимогу Центрального депозитарію, Центральний депозитарій <u>має право призупинити виконання депозитарних операцій за розпорядженнями такого клієнта</u> ;
3	Своєчасно повідомляти Центральний депозитарій про зміну розпорядника(ів) рахунку/оператора(ів) рахунку(ів) та своєчасно надавати до Центрального депозитарію документи, що є підставою для продовження терміну/строку дії повноважень розпорядника(ів) рахунку/оператора(ів) рахунку(ів) клієнта в Центральному депозитарії;
4.	Дотримуватись вимог законодавства та внутрішніх документів Центрального депозитарію, якими встановлено порядок взаємодії клієнта і Центрального депозитарію;
5.	Самостійно відстежувати повідомлення загального характеру, що стосуються клієнтів, в тому числі повідомлення щодо інших документів, інструкцій, роз'яснень щодо заповнення окремих розпоряджень, вчинення окремих корпоративних дій, окремих рішень Комісії тощо, на офіційному веб-сайті Центрального депозитарію. Обов'язок щодо отримання даної інформації покладається на клієнтів.
6.	Виконувати інші, передбачені укладеним з Центральним депозитарієм відповідним договором, обов'язки

2.5. Депозитарні установи та НБУ зобов'язані дотримуватись порядку інформаційної взаємодії між Центральним депозитарієм та депозитарними установами, що встановлюється цими Правилами, Положенням про СОІ та іншими внутрішніми документами (стандартами) Центрального депозитарію.

2.6. Депозитарні установи та НБУ повинні забезпечувати резервування програмного забезпечення та технічних засобів, а також здійснювати резервне збереження інформації, що обробляється в інформаційно-телекомунікаційній системі депозитарної установи з урахуванням вимог Положення про СОІ та законодавства.

У випадку виявлення факту несанкціонованого доступу або пошкодження інформації, що міститься в системі депозитарного обліку депозитарної установи, наслідком чого стала втрата або викривлення такої інформації, а також некоректна робота ППЗ СОІ, депозитарна установа повинна протягом того ж операційного дня або не пізніше початку наступного операційного дня здійснити такі дії:

1.	Повідомити Центральний депозитарій про такий факт;
2.	Здійснити звірку консолідованого депозитарного балансу депозитарної установи зі станом її рахунку/рахунків у цінних паперах, що відкритий/відкриті в Центральному депозитарії;
3.	Вжити заходів щодо виправлення ситуації, що склалася, а також виявлення та усунення причин, що призвели до появи такої ситуації.

2.7. Депозитарні установи щодо рахунків у цінних паперах депонентів, цінні папери яких обліковуються на агрегованому (агрегованих) рахунку (рахунках) депозитарної установи в Центральному депозитарії, в порядку, строки та обсягах, що встановлені Центральним депозитарієм за погодженням з Комісією, мають надавати до Центрального депозитарію інформацію щодо стану рахунків у цінних паперах депонентів цієї Депозитарної установи та інформацію щодо проведення між рахунками депонентів цієї депозитарної установи облікових операцій переказу прав на цінні папери, пов'язаних з набуттям/припиненням цих прав, згідно п. 4 Розділу II цих Правил.

2.8. У випадку надходження до Центрального депозитарію документу щодо припинення провадження депозитарною установою депозитарної діяльності, Центральний депозитарій не пізніше наступного операційного дня повідомляє про даний факт НБУ, Розрахунковий центр, припиняє проведення облікових операцій за рахунком у цінних паперах такої депозитарної установи за її розпорядженнями з дати припинення діяльності, яка визначається відповідно до вимог Положення про припинення депозитарною установою провадження професійної діяльності на фондовому ринку - депозитарної діяльності, затвердженого рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 08.04.2014 №431 (далі - Положення 431), крім операцій, передбачених законодавством.

3. Порядок встановлення та припинення правовідносин з Центральним депозитарієм

3.1. Правовідносини Центрального депозитарію з емітентами, депозитарними установами, НБУ, депозитаріями іноземних держав або міжнародними депозитарно-кліринговими організаціями при провадженні ними депозитарної діяльності виникають на підставі відповідних договорів та/або на підставі прямих норм законодавства України та вважаються встановленими після укладання договору, подання відповідного пакета документів та відкриття рахунку. Перелік інформації та документів, що подаються

юридичними особами з метою встановлення правовідносин з Центральним депозитарієм, визначені Регламентом.

При встановленні правовідносин Центральний депозитарій, як суб'єкт первинного фінансового моніторингу, проводить відповідно до законодавства заходи, спрямовані на недопущення використання Центрального депозитарію для легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення. Порядок та умови проведення цих заходів встановлюються Правилами фінансового моніторингу в Публічному акціонерному товаристві «Національний депозитарій України» (далі - Правила фінансового моніторингу).

3.2. Під час здійснення ідентифікації, верифікації, вивчення та уточнення інформації про клієнта Центральний депозитарій враховує переліки країн (територій), що не виконують чи неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, що здійснюють діяльність у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, а також перелік осіб, пов'язаних із здійсненням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано національні та міжнародні санкції.

Центральний депозитарій відмовляє у встановленні ділових відносин (відкритті рахунку) або проведенні фінансової операції у разі, якщо здійснення ідентифікації та верифікації клієнта відповідно до вимог законодавства є неможливим.

Центральний депозитарій проводить ідентифікацію, верифікацію, вивчення та уточнення інформації про депозитаріїв іноземних держав або міжнародних депозитарно-клірингових організацій, з якими встановлює кореспондентські відносини, відповідно до Правил фінансового моніторингу, цих Правил та Регламенту, та додатково проводить наступні заходи:

1.	Збирання загальнодоступної інформації про установу-кореспондента для повного розуміння характеру її діяльності, фінансового стану і визначення її репутації, якості нагляду, зокрема, чи була іноземна фінансова установа об'єктом розслідування з питань відмивання доходів або фінансування тероризму, або застосування заходів впливу (санкцій) з боку органу, що здійснює державне регулювання та нагляд за її діяльністю у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;
2.	Встановлення та оцінювання заходів, які вживаються установою-кореспондентом для запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;
3.	Отримання дозволу Голови Правління Центрального депозитарію на встановлення кореспондентських відносин з іноземними фінансовими установами;
4.	Документує відповідні обов'язки іноземної фінансової установи у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення згідно Правил фінансового моніторингу.

3.3. Порядок класифікації клієнтів здійснюється з урахуванням критеріїв, визначених Держфінмоніторингом України та Комісією. Оцінювання ризику клієнта в Центральному депозитарії здійснюється за критеріями, визначеними Правилами фінансового моніторингу. З метою управління ризиками, зафіксованими при встановленні правовідносин, Центральним депозитарієм здійснюються заходи з визначення, оцінки, моніторингу, контролю ризиків з

метою їх зменшення. Порядок здійснення таких заходів визначено Правилами фінансового моніторингу Центрального депозитарію.

3.4. *Центральний депозитарій укладає наступні види договорів:*

- **договір про обслуговування випусків цінних паперів** – договір з емітентом, щодо відкриття рахунку у цінних паперах та здійснення обслуговування корпоративних операцій емітента.

Договір може укладатися шляхом приєднання емітента до запропонованих Центральним депозитарієм умов договору в цілому відповідно до Цивільного кодексу України та Господарського кодексу України.

Укладання договору про обслуговування випусків цінних паперів між Центральним депозитарієм та

- емітентом, або

- уповноваженою особою засновників акціонерного товариства, що створюється, для зберігання та обслуговування першого випуску акцій створюваного товариства до моменту державної реєстрації юридичної особи, або

- засновником акціонерного товариства, що створюється, для зберігання та обслуговування першого випуску акцій створюваного товариства до моменту державної реєстрації юридичної особи

здійснюється шляхом приєднання у наступному порядку:

1.	Заповнення емітентом/засновником/уповноваженою особою засновників відповідної Заяви про приєднання до встановлених Центральним депозитарієм умов договору про обслуговування випусків цінних паперів, що укладається у формі приєднання (далі - Заява про приєднання) в паперовому вигляді у двох примірниках;
2.	Надання Центральному депозитарію підписаної уповноваженою особою емітента/засновником(-ами)/ уповноваженою особою засновників та скріпленої печаткою емітента (у разі використання печатки) (крім укладання договору засновником/ами) Заяви про приєднання;
3.	Перевірка отриманої Заяви про приєднання та підтвердження Центральним депозитарієм отримання від емітента/засновника(-ів)/уповноваженої особи засновників Заяви про приєднання, оформленої відповідно до вимог Центрального депозитарію, шляхом проставлення відповідної відмітки про її отримання на кожному примірнику Заяви про приєднання.

Заява про приєднання або підписаний(-і) зі сторони емітента договір про обслуговування випусків цінних паперів подається Центральному депозитарію до подання документів на відкриття рахунку в цінних паперах або разом з документами на відкриття рахунку в цінних паперах.

Договір про обслуговування випусків цінних паперів вважається укладеним з дня отримання Центральним депозитарієм від емітента належним чином оформленої заяви про приєднання до встановлених Центральним депозитарієм умов договору про обслуговування випусків цінних паперів, що укладається у формі приєднання. При цьому, факт отримання належним чином оформленої Заяви про приєднання підтверджується шляхом проставлення відповідної відмітки про її отримання на кожному примірнику Заяви про приєднання.

Договір про обслуговування випусків цінних паперів, укладений у формі приєднання, вважається припиненим з дня отримання Центральним депозитарієм від емітента заяви про припинення дії договору, але не раніше дня погашення всіх глобальних/тимчасових

глобальних сертифікатів випусків цінних паперів, що обслуговуються за таким договором, та закриття рахунку емітента.

Договір про обслуговування випусків цінних паперів може укладатися також у формі єдиного документа, підписаного сторонами та скріпленого печатками (у разі використання) або у формі електронного документа відповідно до Закону України «Про електронні документи та електронний документообіг». Порядок укладання Договору розміщуються **на офіційному веб-сайті Центрального депозитарію www.csd.ua**;

- **депозитарний договір** – договір, що укладається між депозитарною установою або НБУ та Центральним депозитарієм, відповідно до якого Центральний депозитарій веде на рахунку (рахунках) у цінних паперах депозитарної установи зберігання та облік цінних паперів, відповідно до встановленої Законом України «Про депозитарну систему України» компетенції, права на які та права за якими належать депонентам такої депозитарної установи, власникам цінних паперів, що не мають статусу депонентів, клієнтам номінального утримувача, клієнтам клієнта номінального утримувача, у разі зарахування цінних паперів на депозит нотаріуса - відповідному кредиторів, та самій депозитарній установі за цінними паперами, що належать такій депозитарній установі.

НБУ набуває в Центральному депозитарії статусу депозитарної установи з моменту укладання депозитарного договору.

Депозитарний договір може укладатися шляхом приєднання депозитарної установи до запропонованого Центральним депозитарієм договору в цілому відповідно до Цивільного кодексу України та Господарського кодексу України або у формі єдиного документа, підписаного сторонами та скріпленого їх печатками (у разі використання).

Порядок укладання та умови Депозитарного договору між Центральним депозитарієм та депозитарними установами розміщуються на офіційному веб-сайті Центрального депозитарію www.csd.ua;

- **договір про кореспондентські відносини** – договір з депозитарієм-кореспондентом щодо відкриття рахунку (рахунків) у цінних паперах для обліку цінних паперів, права за якими та права на які належать клієнтам (клієнтам клієнтів) депозитарію-кореспондента;
- **договір про обслуговування Розрахункового центру з обслуговування договорів на фінансових ринках / клірингової установи** – договір з Розрахунковим центром / кліринговою установою щодо відкриття рахунку у цінних паперах для обліку цінних паперів, які використовуються такою особою для створення системи управління ризиками та гарантій з виконання зобов'язань за договорами щодо цінних паперів (клірингового забезпечення), цінних паперів, права на які та права за якими перейшли до клірингової установи або Розрахункового центру при виконанні кліринговою установою або Розрахунковим центром функцій центрального контрагента;
- **договір про проведення розрахунків у цінних паперах за результатами клірингу** – договір з особою, що здійснює кліринг, для забезпечення виконання розрахунків у цінних паперах за правочинами щодо цінних паперів, вчинених на фондовій біржі або поза фондовою біржою, з дотриманням принципу «поставка цінних паперів проти оплати»;

4. Порядок роботи Центрального депозитарію

4.1. Центральний депозитарій здійснює свою діяльність протягом операційного (робочого) дня відповідно до цих Правил.

Операційний день Центрального депозитарію (далі – операційний день) – проміжок часу, протягом якого Центральним депозитарієм здійснюється підтримка роботи технічних систем, забезпечується супроводження клієнтів, приймаються до виконання та обробляються розпорядження (запити) клієнтів, інформація від Розрахункового центру та бірж для проведення розрахунків у цінних паперах за укладеними правочинами щодо цінних паперів.

Прийом клієнтів, прийом та реєстрація вхідних документів, прийом та опрацювання розпоряджень клієнтів, проведення депозитарних операцій в системі депозитарного обліку Центрального депозитарію, видача звітних документів, супроводження клієнтів фахівцями Центрального депозитарію здійснюється Центральним депозитарієм кожного операційного (робочого) дня в межах Регламентного часу. За межами регламентного часу операційного дня обробка розпоряджень депозитарних установ здійснюється в автоматичному режимі.

<p>Центральний депозитарій працює:</p> <ul style="list-style-type: none"> • кожного робочого дня • у п'ятницю та передсвяткові дні • <i>обідня перерва</i> <p><i>Відділ прийому та видачі документів працює без обідньої перерви!</i></p> <p>Для проведення Центральним депозитарієм розрахунків у цінних паперах за правочинами щодо цінних паперів, укладеними на фондовій біржі з та без дотримання принципу «поставка цінних паперів проти оплати» та поза фондовою біржою з дотриманням принципу «поставка цінних паперів проти оплати», Центральний депозитарій працює з урахуванням договорів з відповідними біржами та Розрахунковим центром:</p> <p>Робота Центрального депозитарію в час, що перевищує регламент роботи системи електронних платежів Національного банку України, у тому числі продовження роботи Центрального депозитарію на запит клієнтів, припускається тільки для виконання тих операцій, які не потребують здійснення переказу коштів через систему електронних платежів Національного банку України цього самого банківського дня.</p> <p>Інформація про екстрені зміни у режимі роботи Центрального депозитарію розміщується на веб-сайті Центрального депозитарію www.csd.ua.</p> <p>Клієнти, що є учасниками СОІ, про екстренні зміни у режимі роботи повідомляються також засобами СОІ шляхом направлення відповідного повідомлення.</p>	<p>Регламентний час Операційного дня:</p> <p>з 9:00 до 18:00</p> <p>з 9:00 до 17:00</p> <p>з 13:00 до 14.00</p> <p>з 9:00 до 20:00</p>
<p>Прийом клієнтів у Центральному депозитарії проводиться:</p> <ul style="list-style-type: none"> • кожного робочого дня 	<p>з 9:00 до 17:30</p>

<ul style="list-style-type: none"> у п'ятницю та передсвяткові дні 	з 9:00 до 16:30
<p>Прийом вхідних документів проводиться:</p> <ul style="list-style-type: none"> кожного робочого дня у п'ятницю та передсвяткові дні 	<p>з 9:00 до 17:30</p> <p>з 9:00 до 16:30</p>
<p>Прийом клієнтів з питань депонування цінних паперів на пред'явника проводиться:</p> <ul style="list-style-type: none"> кожного робочого дня (за попереднім погодженням з відповідним підрозділом Центрального депозитарію) 	з 9:30 до 12:00
<p>Прийом та опрацювання розпоряджень(повідомлень) у формі електронного документу від клієнтів, що є учасниками COI, із забезпеченням консультаційного та технічного супроводження клієнтів проводиться протягом операційного дня:</p> <ul style="list-style-type: none"> кожного робочого дня у п'ятницю та передсвяткові дні 	<p>з 9:00 до 17:30</p> <p>з 9:00 до 16:30</p>
<p>У разі необхідності Центральний депозитарій може продовжити регламентний час операційного дня за розпорядженням (запитом) клієнта.</p> <p>Рішення про продовження або скорочення регламентного часу операційного дня Центрального депозитарію приймається уповноваженою особою Центрального депозитарію.</p> <p>Регламентний час операційного дня не продовжується та автоматична обробка розпоряджень депозитарних установ за межами регламентного часу може призупинятися у випадку необхідності оновлення (модернізації) програмно- технічного забезпечення COI.</p> <p>Розпорядження (запит) на продовження регламентного часу операційного дня надається клієнтом, що не є учасником COI, у вигляді листа за підписом розпорядника рахунку, скріпленого печаткою клієнта (у разі використання).</p> <p>Для клієнтів, що є учасниками COI, розпорядження (запит) на продовження регламентного часу операційного дня подається у формі електронного документа засобами COI.</p> <p>У розпорядженні (запиті) на продовження регламентного часу операційного дня має бути зазначено термін продовження операційного дня, а також зазначається(- ються) код(-и) МДО та найменування депозитарної установи(депозитарних установ))- контрагента(-ів), які задіяні в проведенні операції (у разі необхідності).</p> <p>Розпорядження (запит) на продовження регламентного часу операційного дня подають всі клієнти, які задіяні в проведенні операції. Розпорядження (запит) на продовження регламентного часу операційного дня має бути надано до Центрального депозитарію не</p>	

<p>пізніше, ніж:</p> <ul style="list-style-type: none"> • кожного робочого дня • у п'ятницю та передсвяткові дні <p>Продовження регламентного часу операційного дня за розпорядженням (запитом) клієнта можливе не пізніше, ніж</p>	<p>до 17:00</p> <p>до 16:00</p> <p>до 22:00</p>
<p>Звітні документи по операціях з рахунком у цінних паперах у паперовому вигляді видаються клієнтам в офісі Центрального депозитарію:</p> <ul style="list-style-type: none"> • кожного робочого дня • у п'ятницю та передсвяткові дні <p>але не раніше робочого дня, наступного за днем виконання операції</p>	<p>з 9:00 до 17:30</p> <p>з 9:00 до 16:30</p>
<p>Звітні документи по операціях з рахунками у цінних паперах надаються клієнтам способом, визначеним у договорі з клієнтом.</p>	<p>Протягом місяця, наступного за звітним місяцем виконання операції</p>

Розпорядження та інші документи, отримані Центральним депозитарієм після закінчення регламентного часу для прийому таких розпоряджень/документів, реєструються Центральним депозитарієм наступного робочого дня.

Перевірка правильності оформлення розпоряджень клієнтів та супровідних до них документів (у випадках, визначених законодавством, цими Правилами та/або Регламентом), наданих клієнтами до Центрального депозитарію, здійснюється не пізніше кінця робочого дня, наступного за датою їх реєстрації.

Депозитарні операції (крім депозитарної операції з відкриття рахунку в цінних паперах) виконуються протягом трьох робочих днів з дати реєстрації розпорядження (за наявності зустрічного розпорядження – у разі необхідності) та/або документів, що є підставою для здійснення цих операцій, якщо розпорядженням клієнтом не встановлений інший (більший) строк його виконання.

5. Порядок оформлення та обміну документами. Типи комунікації.

5.1. Центральний депозитарій здійснює обслуговування клієнтів та проведення депозитарних операцій *на підставі відповідних первинних документів*, а саме:

1.	Документів, поданих клієнтами при встановленні ділових відносин та відкритті рахунку у цінних паперах, при внесенні змін та оновленні відповідної інформації;
2.	Розпоряджень клієнтів та/або керуючих рахунками клієнтів на проведення депозитарних операцій;
3.	Документів, що підтверджують здійснення операцій емітента щодо випущених ним

	цінних паперів;
4.	Документів, що підтверджують здійснення безумовної операції з цінними паперами;
5.	Документів, що підтверджують здійснення операцій з цінними паперами;
6.	Інших документів, передбачених Регламентом та/або законодавством.

Порядок передачі розпоряджень, повідомлень та іншої інформації між Центральним депозитарієм та його клієнтами, у тому числі порядок електронної ідентифікації та автентифікації клієнтів в інформаційних системах Центрального депозитарію, визначається цими Правилами, Положенням про СОІ та іншими внутрішніми документами (стандартами) Центрального депозитарію та умовами договору з клієнтом (депозитарного договору, договору про обслуговування випусків цінних паперів, договору про кореспондентські відносини, договору про обслуговування Розрахункового центру, договору про проведення розрахунків у цінних паперах за результатами клірингу).

Порядок взаємодії депозитарної установи з інформаційними системами Центрального депозитарію визначається її внутрішніми документами відповідно до вимог Правил та інших внутрішніх документів Центрального депозитарію.

5.2. Документи, які підтверджують наявність підстав для здійснення операцій з цінними паперами на рахунках у цінних паперах клієнтів, надаються у випадках, визначених Регламентом.

Якщо подані до Центрального депозитарію документи не містять усіх необхідних даних чи не повністю розкривають зміст виконання депозитарної операції, Центральний депозитарій має право вимагати подання йому додаткових документів, які містять необхідну інформацію.

5.3. Обмін інформацією між Центральним депозитарієм та клієнтами здійснюється в електронному вигляді (за допомогою засобів СОІ), засобами поштового зв'язку, телефонного зв'язку, доставки документів кур'єром або особисто уповноваженим представником клієнта.

У випадках, визначених договором, обмін інформацією між Центральним депозитарієм та клієнтом може здійснюватися шляхом обміну у формі S.W.I.F.T.-повідомлення, реквізитний склад якого встановлюється Специфікацією повідомлень стандарту ISO 15022 при обміні електронними документами та/або електронними даними між Національним депозитарієм України та його клієнтами, з урахуванням специфікації мережі S.W.I.F.T. для повідомлень відповідного типу та чинними стандартами ISO.

Центральний депозитарій може впроваджувати додаткові он-лайн сервіси для прискорення та оптимізації зв'язку та взаємодії між Центральним депозитарієм та клієнтом.

5.4. Центральний депозитарій приймає до опрацювання документи **в паперовому або електронному вигляді**.

Документи (їх копії), визначені Регламентом та іншими внутрішніми документами Центрального депозитарію, як обов'язкові до подання у паперовому вигляді, оформлюються та подаються Центральному депозитарію відповідно до вимог, встановлених законодавством та нормативно-правовими актами Комісії з урахуванням норм цих Правил, Регламенту та інших внутрішніх документів Центрального депозитарію.

Розпорядження у паперовому вигляді, надані клієнтом Центральному депозитарію, повинні бути підписані лише розпорядником (у випадках, визначених договором, - розпорядниками) рахунком відповідно до наданих йому/їм повноважень, термін/строк дії

повноважень якого є чинним, та засвідчені печаткою клієнта/керуючого рахунком клієнта (у разі використання печатки) та надаються у 2-х примірниках.

Підпис розпорядника рахунком (у випадках, визначених договором, - розпорядниками) (відповідно до наданих йому повноважень) на розпорядженні не повинен повністю перекриватися відбитком печатки клієнта/керуючого рахунком клієнта. У разі виявлення у розпорядженні неможливості ідентифікації підпису розпорядника рахунком в цінних паперах та/або печатки на розпорядженні Центрального депозитарій має право відмовити у виконанні розпорядження.

Розпорядження, надані у вигляді паперового документа, підписуються розпорядником рахунком клієнта, щодо якого до Центрального депозитарію надано відповідну картку зразків підписів та довіреність розпорядника рахунком (якщо розпорядник рахунком є особою, яка не має права діяти від імені юридичної особи без довіреності), і засвідчуються печаткою юридичної особи (у разі використання печатки), відбиток якої міститься в картці із зразками підписів розпорядників рахунку в цінних паперах та відбитка печатки.

Документи, які подаються до Центрального депозитарію у формі електронного документа, оформлюються та подаються Центральному депозитарію відповідно до вимог, встановлених законодавством України у сферах електронних довірчих послуг та електронної ідентифікації з урахуванням норм цих Правил, Регламенту та інших внутрішніх документів Центрального депозитарію.

Розпорядження/запити (у випадках, визначених договором та Регламентом) від клієнтів, які є учасниками СОІ, надаються до Центрального депозитарію у вигляді електронного документа/електронних даних відповідно до Положення про СОІ з урахуванням окремих інструкцій/специфікацій.

Розпорядження від клієнтів Центрального депозитарію в електронній формі надаються виключно засобами СОІ.

Розпорядження/запит у вигляді електронного документа, наданого через web-сервіс «Кабінет клієнта», має містити кваліфікований електронний підпис розпорядника рахунку/оператора рахунку та кваліфіковану електронну печатку юридичної особи (клієнта чи керуючого його рахунком). Інші документи, надані у формі електронного документу, засобами СОІ, можуть засвідчуватися кваліфікованим(и) електронним(и) підписом(ами) керівника клієнта та/або іншої(их) уповноваженої(их) особи(іб) та кваліфікованою електронною печаткою клієнта (у разі використання печатки) відповідно до наданих повноважень, та зафіксованих у його картці зразків підписів.

Уповноважена особа клієнта, яка має повноваження підписувати кваліфікованим електронним підписом розпорядження на виконання депозитарних операцій, наданих у формі електронного документу засобами СОІ, обов'язково має бути розпорядником / оператором рахунку в цінних паперах даного клієнта.

Крім розпорядження клієнта, для проведення депозитарних операцій Центральному депозитарію повинні надаватися документи, визначені окремими пунктами Регламенту.

Усі документи, що створюються та/або отримуються Центральним депозитарієм у формі електронних документів, зберігаються відповідно до Порядку обігу, зберігання та знищення електронних документів, що використовуються професійними учасниками депозитарної системи України, затвердженого рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 27 грудня 2013 року №2996.

5.5. Якщо документ в паперовому вигляді, наданий Центральному депозитарію для проведення депозитарних операцій, викладений більше, ніж на одному аркуші, то такий документ повинен бути з прошитими та пронумерованими аркушами, засвідчений підписом уповноваженої особи клієнта (керуючого рахунком) та скріплений печаткою клієнта (керуючого рахунком) (у разі використання печатки).

Копії документів в паперовому вигляді, що засвідчуються клієнтом, повинні мати: напис (штамп) «Копія вірна», особистий підпис особи, що засвідчила копію, підпис (П.І.Б.), печатку клієнта (у разі використання печатки) (крім випадків засвідчення іншим чином, що прямо передбачено Регламентом).

У випадку, коли документ або його копія в паперовому вигляді надається на кількох аркушах, що не прошиті, засвідченню підлягає кожен аркуш (крім випадків засвідчення іншим чином, що прямо передбачено Регламентом).

5.6. Звітні документи, що є наслідками виконання розпоряджень клієнтів, надаються у спосіб, визначений клієнтом з урахуванням вимог, визначених цими Правилами, Регламентом та Положенням про СОІ.

Звітні документи в паперовому вигляді, що є наслідками виконання розпоряджень/запитів клієнтів, надаються Центральним депозитарієм у спосіб, визначений клієнтом у відповідному розпорядженні/запиті.

Вихідні документи в паперовому вигляді в Центральному депозитарії надаються клієнтам наступними способами:

1.	поштою (простим або рекомендованим листом);
2.	кур'єрською службою;
3.	особисто представнику клієнта.

У випадку, якщо клієнт не отримав звітні документи (за винятком реєстру/переліку власників іменних цінних паперів та інформаційної довідки, що формується на підставі реєстру власників іменних цінних паперів) у спосіб, вказаний у розпорядженні (особисто представником клієнта або кур'єрською службою) протягом 1-го (одного) календарного місяця, Центральний депозитарій має право надіслати документи поштою виключно на адресу клієнта, вказану ним в анкеті рахунку в цінних паперах/анкеті емітента у графі «Адреса для поштових повідомлень» або на адресу за місцезнаходженням клієнта.

Надання звітних документів по операціях на рахунках у цінних паперах для клієнтів, що надали відповідне розпорядження у формі електронного документа, здійснюється засобами СОІ шляхом направлення відповідного електронного документа. Строк надання залежить від термінів та технології проведення операцій з використанням засобів СОІ.

Видача звітних документів за результатами проведення депозитарних операцій у Центральному депозитарії особисто представнику клієнта здійснюється лише розпоряднику рахунку клієнта, строк/термін дії повноважень якого не закінчилися, або представнику клієнта, які надали до Центрального депозитарію відповідні довіреності (за визначеною Регламентом формою) та пред'явили документ, який посвідчує особу.

Для одержання документів (договорів, додаткових угод, довідок, актів тощо) уповноважений представник клієнта повинен заповнити відповідну заяву за визначеною Регламентом формою).

Видача реєстру власників іменних цінних паперів, складеного Центральним депозитарієм, та інформаційних довідок, складених на підставі реєстру власників іменних цінних паперів, здійснюється в порядку та строки, визначені цими Правилами та Регламентом.

Якщо дата обліку є датою у майбутньому, то термін надання розпорядження Центральному депозитарію емітентом, особою, з якою емітентом укладений договір про надання реєстру власників іменних цінних паперів, або акціонерами (акціонером), які (який) на день подання вимоги про скликання позачергових загальних зборів сукупно є власниками (власником) 10 і більше відсотків голосуючих акцій емітента, повинен бути не менше трьох робочих днів до дати обліку, на яку повинен формуватися даний реєстр.

Центральний депозитарій має надати емітенту або особі, з якою емітентом укладений договір про надання реєстру власників іменних цінних паперів, сформований ним реєстр власників іменних цінних паперів та/або Перелік власників не пізніше двох робочих днів від дати обліку.

У випадку складання реєстру власників іменних цінних паперів за відповідним розпорядженням, у якому вказана дата обліку є вихідним, святковим, неробочим днем, реєстр складається станом на 24 годину операційного дня, що передує визначеній даті обліку.

За необхідності складання реєстру власників іменних цінних паперів на дату, яка минула, Центральний депозитарій надає реєстр протягом трьох робочих днів від дати отримання розпорядження від емітента або особи, з якою емітентом укладений договір про надання реєстру власників іменних цінних паперів.

6. Повноваження контролю Центрального депозитарію

6.1. Центральний депозитарій з метою забезпечення формування та функціонування системи депозитарного обліку здійснює такі повноваження контролю:

1.	Встановлює форму, зміст, строки та порядок надання депозитарними установами та іншими клієнтами інформації про свою діяльність Центральному депозитарію;
2.	Вимагає дотримання депозитарними установами депозитарного балансу між їх депозитарними активами та правами на цінні папери, зарахованими на рахунки у цінних паперах депонентів, клієнтів та агрегований рахунок «до розподілу за власниками» (консолідованого балансу та балансу за кожним випуском цінних паперів);
3.	Вимагає дотримання депозитарними установами депозитарного балансу депозитарної установи даним рахунку (рахунків) депозитарної установи у Центральному депозитарії;
4.	Зупиняє проведення операцій на рахунку (рахунках) депозитарної установи з цінними паперами певного випуску, щодо якого виявлено порушення депозитарною установою депозитарного балансу;
5.	Дас депозитарній установі розпорядження про усунення порушення депозитарного балансу;
6.	Періодично здійснює контроль відповідності ІТС клієнтів програмно-технічним вимогам щодо провадження депозитарної діяльності та/або вимог щодо порядку взаємодії з Центральним депозитарієм з метою встановлення їх відповідності вимогам цих Правил, Регламенту та Положення про СОІ.

6.2. Клієнт зобов'язаний надати документи щодо ідентифікації, верифікації, вивчення та уточнення інформації юридичної особи згідно вимог цих Правил та Регламенту на вимогу Центрального депозитарію.. Суб'єкти, яким адресовано зазначену вимогу, зобов'язані

протягом десяти робочих днів надати відповідну інформацію. У разі неможливості надання інформації у зазначений строк з обґрунтованих причин за зверненням відповідних суб'єктів строк надання інформації може бути продовжений, але не більше ніж до 20 робочих днів.

6.3. Якщо клієнтом не надано інформацію щодо ідентифікації, верифікації, вивчення та уточнення інформації на вимогу Центрального депозитарію, Центральний депозитарій має право відмовити у виконанні або призупинити виконання депозитарних операцій за розпорядженнями клієнта.

6.4. Центральний депозитарій не проводить операції по рахунку у цінних паперах клієнта за розпорядженнями розпорядника рахунку, термін дії повноважень якого закінчився та/або сертифікат кваліфікованого електронного підпису якого втратив чинність.

6.5. Депозитарні установи, які використовують програмне забезпечення для ведення депозитарного обліку відмінне від того, що надається Центральним депозитарієм, повинні до 10:00 наступного операційного дня здійснити звірку балансу. Депозитарна установа, у разі виявлення розбіжностей при звірці даних депозитарного балансу депозитарної установи з даними її рахунку/рахунків у Центральному депозитарії, повинна протягом цього ж робочого дня здійснити всі відповідні дії щодо їх усунення.

Центральний депозитарій з метою перевірки відповідності депозитарного балансу депозитарної установи даним її рахунку/рахунків у Центральному депозитарії, запитує у депозитарної установи довідку про стан рахунків та довідку про операції на рахунках депозитарної установи.

У випадку, якщо при складанні Центральним депозитарієм реєстру власників іменних цінних паперів в інформації, отриманої від депозитарних установ та/або депозитаріїв-кореспондентів виявлено порушення дотримання депозитарними установами та/або депозитаріями-кореспондентами депозитарного балансу депозитарної установи та/або депозитарія-кореспондента даним їх рахунків, Центральний депозитарій не включає таку інформацію в реєстр власників іменних цінних паперів до моменту усунення невідповідності.

6.6. Центральний депозитарій у строки, визначені Положенням про СОІ, здійснює контроль за дотриманням депозитарними установами вимог цих Правил, Регламенту та Положення про СОІ щодо захисту інформації, що міститься в системі депозитарного обліку.

Центральний депозитарій має право тимчасово припинити виконання розпоряджень клієнта, наданих засобами СОІ, у випадку виявлення порушення таким клієнтом вимог Правил, Положення про СОІ та Регламенту.

6.7. Центральний депозитарій вправі застосовувати до депозитарних установ наступні **оперативно-господарські санкції**:

1.	Не виконувати розпорядження депозитарної установи, зокрема, у випадку виявлення порушення депозитарною установою депозитарного балансу щодо випуску, за цінними паперами якого надано розпорядження;
2.	Зупинити виконання операцій за рахунком у цінних паперах депозитарної установи, у випадку порушення депозитарною установою вимог законодавства та/або цих Правил, з наступним його відновленням у порядку, встановленому внутрішніми документами Центрального депозитарію.

7. Порядок оплати послуг Центрального депозитарію

7.1. Оплата клієнтами послуг Центрального депозитарію здійснюється відповідно до затверджених Центральним депозитарієм тарифів на депозитарні послуги (переліку та вартості послуг), що діють на момент надання послуг клієнту.

Тарифи (перелік та вартість послуг) Центрального депозитарію та зміни до них розміщується на веб-сайті Центрального депозитарію www.csd.ua. Клієнти Центрального депозитарію, що є учасниками СОІ, повідомляються про такі зміни шляхом їх безпосереднього повідомлення засобами СОІ з одночасним оприлюдненням таких змін на офіційному веб-сайті Центрального депозитарію www.csd.ua.

Порядок оплати послуг Центрального депозитарію встановлюється відповідним договором з урахуванням вимог цих Правил. Клієнт зобов'язаний дотримуватись вимог Центрального депозитарію щодо розміру та порядку оплати послуг Центрального депозитарію. У випадку порушення клієнтом умов оплати послуг, Центральний депозитарій застосовує до клієнта штрафні санкції у розмірі та порядку, визначених відповідним договором, та/або припиняє проведення операцій за розпорядженнями клієнта.

Клієнт зобов'язаний сплачувати вартість послуг Центрального депозитарію відповідно до тарифів Центрального депозитарію та відповідного укладеного договору.

7.2. *Оплата послуг здійснюється на підставі Актів про надання послуг або Рахунків-фактур*, які Центральний депозитарій надає клієнту в один з нижченаведених способів:

1.	надсилає на адресу клієнта безпосередньо вказану ним у анкеті рахунку/анкеті емітента як адреса для поштових відправлень, а у випадку, якщо така адреса не визначена клієнтом, зазначені документи направляються на адресу місцезнаходження клієнта, зазначену в реєстраційних документах клієнта, що є в наявності у Центрального депозитарія; або
2.	надсилає засобами електронного документообігу, в тому числі, засобами СОІ; або
3.	надає клієнту у інший спосіб, визначений внутрішніми документами Центрального депозитарію

Клієнти можуть отримати Акти про надання послуг або Рахунки-фактури за адресою місцезнаходження Центрального депозитарію.

Неотримання клієнтом Актів про надання послуг або Рахунків-фактур, відправлених Центральним депозитарієм у строки та порядку, визначених в відповідному договорі, не звільняє клієнта від відповідальності за неоплату/несвоєчасну оплату послуг Центрального депозитарію.

7.3. Центральний депозитарій має право в односторонньому порядку змінити порядок оплати, вартість послуг та порядок надання клієнту Рахунків-фактур або Актів про надання послуг, повідомивши про це клієнта шляхом розміщення відповідної інформації на веб-сайті Центрального депозитарію www.csd.ua **не пізніше, ніж за 15 (п'ятнадцять) робочих днів до початку застосування таких змін.**

При цьому, зміна розміру вартості послуг Центрального депозитарію може відбуватись не частіше, ніж один раз на рік. У разі необхідності зміни розміру вартості послуг Центрального депозитарію частіше, ніж один раз на рік, рішення про зміну розміру вартості послуг приймається Наглядовою радою Центрального депозитарію. У договорах з клієнтами обов'язково зазначається право Центрального депозитарію в односторонньому порядку змінити порядок оплати, вартість послуг.

7.4. На підставі окремих угод Центральний депозитарій може надавати інші послуги, крім визначених цими Правилами, що не суперечать законодавству. Розмір та порядок оплати таких послуг встановлюється за взаємною згодою сторін.

II. Депозитарна діяльність Центрального депозитарію

1. Відкриття та ведення Центральним депозитарієм рахунків у цінних паперах. Підстави для відмови у відкритті рахунку. Внесення змін до реквізитів рахунку у цінних паперах. Умови та порядок закриття рахунку у цінних паперах

1.1. Центральний депозитарій відкриває рахунки у цінних паперах емітентам, депозитарним установам, депозитаріям-кореспондентам, кліринговим установам, Розрахунковому центру та НБУ.

Рахунки у цінних паперах відкриваються у порядку, встановленому цими Правилами та Регламентом.

Центральний депозитарій відкриває емітентам рахунки у цінних паперах, на яких відокремлено в розрізі випусків цінних паперів зберігаються та обліковуються цінні папери, що:

1.	підлягають розміщенню;
2.	викуплені емітентом з метою подальшого продажу або анулювання;
3.	погашаються емітентом;
4.	заблоковані для здійснення обслуговування корпоративних операцій емітента на біржовому ринку (для торгів);
5.	заблоковані під забезпечення виконання договірних відносин;
6.	належать власникам, які обслуговувались на підставі договору з емітентом депозитарною установою, яка припинила діяльність, щодо яких емітентом відповідно до вимог законодавства не укладено договір про відкриття/обслуговування рахунків у цінних паперах власників з новою депозитарною установою;
7.	переказані на рахунок у цінних паперах емітента при обслуговуванні корпоративних операцій емітента.

Підставою для відкриття рахунку (рахунків) у цінних паперах є укладання відповідного договору та подання клієнтом Центральному депозитарію інформації та документів, визначених законодавством та Регламентом.

1.2. Після набуття статусу клієнта Центрального депозитарія клієнт повинен регулярно оновлювати дані щодо ідентифікації, верифікації, вивчення та уточнення інформації про клієнта згідно вимог цих Правил та Регламенту.

Центральний депозитарій має право додатково витребувати, а клієнт зобов'язаний надати інформацію стосовно ідентифікації, верифікації, вивчення та уточнення інформації про клієнта, змісту діяльності та фінансового стану, необхідну для виконання Центральним депозитарієм вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Якщо клієнтом не надано інформацію щодо ідентифікації, верифікації, вивчення та уточнення інформації про клієнта на вимогу Центрального депозитарію, Центральний депозитарій має право призупинити проведення депозитарних операцій за розпорядженнями клієнта.

З метою проведення ідентифікації, верифікації, вивчення та уточнення інформації про клієнта Центральний депозитарій з'ясовує мету та характер майбутніх ділових відносин з клієнтами відповідно до вимог чинного законодавства, цих Правил, Правил фінансового моніторингу та Регламенту.

У випадку наявності зауважень до оформлення пакета документів на відкриття рахунку у цінних паперах, Центральний депозитарій має право повернути клієнту такі документи на доопрацювання. Клієнт має право після усунення зауважень повторно надати Центральному депозитарію документи на відкриття рахунку у цінних паперах.

1.3. Центральний депозитарій може відмовити клієнту у відкритті рахунку (рахунків) у цінних паперах з наступних підстав:

1.	Відсутність або неналежне оформлення будь-якого документа, необхідного для відкриття рахунку (рахунків) у цінних паперах відповідно до Регламенту;
2.	Невідповідність даних щодо розпорядників рахунку у картці зразків підписів із даними про розпорядника рахунку у анкеті рахунку у цінних паперах/анкеті емітента/анкеті керуючого рахунком у цінних паперах та довіреності розпорядника рахунку;
3.	Невідповідність/неможливість ідентифікувати підпис розпорядника рахунку та/або печатки на документах наданих для відкриття рахунку у цінних паперах зразку підпису розпорядника рахунку та/або печатки, що містяться в картці зразків підписів розпорядника (розпорядників) рахунку у цінних паперах та відбитка печатки юридичної особи;
4.	Неможливість здійснення ідентифікації та/або верифікації клієнта (у тому числі неможливість встановлення даних, що дають змогу визначити кінцевих бенефіціарних власників (контролерів)), або наявність сумнівів стосовно того, що особа виступає від власного імені;
5.	Встановлення факту подання клієнтом під час здійснення ідентифікації та/або верифікації клієнта недостовірної інформації або подання інформації з метою введення в оману Центрального депозитарію;
6.	Ненадання на вимогу Центрального депозитарію документів та/або інформації, необхідних(-ої) для виконання Центральним депозитарієм вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення щодо проведення ідентифікації\верифікації\вивчення\уточнення інформації про клієнтів;
7.	Невідповідність інформації в наданих клієнтом документах даним он-лайн сервісу отримання відомостей з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань Міністерства юстиції України (далі – он-лайн сервіс ЄДР) на момент перевірки документів;
8.	Інші причини, що визначені законодавством.

1.4. Відкриття рахунку (рахунків) у цінних паперах здійснюється Центральним депозитарієм не пізніше 3 (трьох) робочих днів з дня прийняття документів, визначених Регламентом, за умови наявності укладеного з обох сторін відповідного договору та відсутності зауважень до поданих документів, якщо інший (пізніший) строк не передбачений договором з клієнтом.

При відкритті клієнту рахунку (рахунків) в цінних паперах, йому (їм) присвоюється унікальний депозитарний код рахунку у відповідності до вимог, встановлених внутрішніми документами (стандартами) Центрального депозитарію.

1.5. Центральный депозитарій для відокремленого в розрізі випусків зберігання та обліку цінних паперів відкриває депозитарним установам наступні класи рахунків у цінних паперах:

1.	Агреговані рахунки у цінних паперах депозитарних установ (для узагальненого обліку цінних паперів, права на які та права за якими належать депонентам такої депозитарної установи, власникам цінних паперів, що не мають статусу депонента, відповідному кредиторів – у разі зарахування цінних паперів на депозит нотаріуса, та клієнтам (клієнтам клієнта) номінального утримувача);
2.	Сегреговані рахунки у цінних паперах депозитарних установ (для обліку цінних паперів, прав на які та прав за якими належать депозитарній установі як власнику);
3.	Сегреговані рахунки у цінних паперах депозитарних установ (для відокремленого обліку цінних паперів, права на які та права за якими належать окремому депоненту такої депозитарної установи, власнику цінних паперів, що не має статусу депонента, відповідному кредиторів – у разі зарахування цінних паперів на депозит нотаріуса або клієнтам (клієнтам клієнта) номінального утримувача);
4.	Агреговані рахунки депозитарних установ (для узагальненого обліку цінних паперів «до розподілу за власниками» для випадків, передбачених нормативними документами Комісії та внутрішніми документами Центрального депозитарію)

Порядок відкриття кожного класу рахунку (рахунків) у цінних паперах, та особливості їх функціонування встановлюються Регламентом з урахуванням вимог законодавства.

1.6. Депозитарні установи для забезпечення ведення депозитарного обліку використовують програмне забезпечення, надане Центральним депозитарієм та програмне забезпечення, відмінне від того, що надається Центральним депозитарієм, або програмне забезпечення надане Центральним депозитарієм, відкриваючи в Центральному депозитарії агреговані та/або сегреговані рахунки у цінних паперах в порядку, встановленому цими Правилами та іншими внутрішніми документами Центрального депозитарія, а саме:

у випадку використання для забезпечення ведення депозитарного обліку програмного забезпечення відмінного від того, що надається Центральним депозитарієм:

- виключно агрегований рахунок (рахунки) та сегрегований рахунок для обліку цінних паперів, права на які належать депозитарній установі як власнику, або
- агрегований рахунок (рахунки), сегреговані рахунки для обліку цінних паперів, права на які належать депозитарній установі як власнику, та, права на які та права за якими належать окремому депоненту такої депозитарної установи, власнику цінних паперів, що не має статусу депонента, або відповідному кредиторів – у разі зарахування цінних паперів на депозит нотаріуса, або клієнтам (клієнтам клієнта) номінального утримувача;

у випадку використання для забезпечення ведення депозитарного обліку програмного забезпечення, наданого Центральним депозитарієм:

виключно сегреговані рахунки у цінних паперах для здійснення відокремленого обліку цінних паперів, права на які та права за якими належать депозитарній установі як власнику, та права на які та права за якими належать окремому депоненту такої депозитарної установи, власнику цінних паперів, що не має статусу депонента, , або відповідному кредиторів – у разі зарахування цінних паперів на депозит нотаріуса, або клієнтам (клієнтам клієнта) номінального утримувача.

1.7. Відкриття відокремленого рахунку у цінних паперах депонента, власника цінних паперів, що не має статусу депонента, або клієнта, інформація на якому відповідає інформації на певному сегрегованому рахунку депозитарної установи в Центральному депозитарії, здійснюється **виключно депозитарною установою**. Депозитарна установа несе відповідальність за повноту та достовірність інформації про депонента, власника цінних паперів, що не має статусу депонента, або клієнта цієї депозитарної установи, яка відображається у системі депозитарного обліку на відокремлених рахунках, та своєчасність внесення змін до такої інформації на підставі документів, отриманих від відповідних власників/депонентів/клієнтів

1.8. При відкритті рахунку (рахунків) у цінних паперах емітенту, депозитарію-кореспонденту, сегрегованого рахунку депозитарної установи, на якому обліковуються цінні папери, права на які та права за якими належать депозитарній установі, відповідно до вимог нормативно-правових актів Комісії повинен бути призначений розпорядник рахунку в цінних паперах, який має повноваження підписувати розпорядження або надавати іншим чином, передбаченим законодавством та внутрішніми документами Центрального депозитарію, оформлені вимоги щодо виконання операцій в системі депозитарного обліку.

1.9. При відкритті рахунку (рахунків) депозитарній установі, або депозитарію-кореспонденту, або при призначенні нового розпорядника рахунку кожен з розпорядників рахунку має особисто пройти верифікацію в Центральному депозитарії.

При цьому **розпорядник рахунку депозитарної установи** повинен особисто пред'явити співробітнику Центрального депозитарію наступні документи:

1.	Офіційний документ, яким визначені повноваження діяти від імені юридичної особи;
2.	Оригінал паспорту, або інший документ, що посвідчує особу відповідно до вимог законодавства;
3.	Оригінал довідки про присвоєння ідентифікаційного номеру згідно з Державним реєстром фізичних осіб - платників податків та інших обов'язкових платежів.

Співробітник Центрального депозитарію залишає копії вищевказаних документів.

1.10. Депозитарна установа для забезпечення проведення депозитарних операцій, надання/отримання розпоряджень/повідомлень щодо агрегованого та/або сегрегованого рахунку (рахунків) депозитарної установи в Центральному депозитарії (крім сегрегованого рахунку цієї депозитарної установи як власника) має призначити оператора (операторів) рахунку (рахунків).

Оператор рахунку повинен мати кваліфікацію фахівця з депозитарної діяльності, підтверджену в установленому законодавством порядку.

У разі **зміни оператора (-ів) рахунків, новому(-им) оператору(-ам) рахунків** необхідно особисто пред'явити наступні документи та пройти верифікацію:

1.	Офіційний документ, яким визначені повноваження діяти від імені юридичної особи;
2.	Оригінал паспорту, або інший документ, що посвідчує особу відповідно до вимог законодавства;
3.	Оригінал довідки про присвоєння ідентифікаційного номеру згідно з Державним реєстром фізичних осіб - платників податків та інших обов'язкових платежів.
4.	Копію Сертифікату установленого зразка, виданого Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку за спеціалізацією депозитарна діяльність.

Співробітник Центрального депозитарію залишає копії вищевказаних документів.

Інформація про оператора (операторів) рахунку (рахунків) депозитарної установи зазначається в анкеті рахунку такої депозитарної установи відповідно до вимог Регламенту.

1.11. На підставах, визначених законодавством, емітент цінних паперів може передати власні повноваження з розпорядження цінними паперами, що обліковуються на його рахунках у цінних паперах, повноваження щодо здійснення прав, що впливають з цінних паперів, керуючому рахунком.

Повноваження керуючого рахунком (склад, зміст та час дії повноважень, порядок взаємодії керуючого рахунком та власника рахунку щодо управління рахунком у цінних паперах цього власника рахунку) визначаються у довіреності, у договорі доручення, договорі комісії, договорі про управління цінними паперами, договорі про управління активами корпоративного інвестиційного фонду, в інших цивільно-правових договорах або визначаються чинним законодавством.

Повноваження керуючого рахунком вважаються дійсними з моменту подання емітентом цінних паперів до Центрального депозитарію відповідного пакету документів, визначеного Регламентом, та до моменту закінчення дії відповідного правочину, акта цивільного законодавства чи до письмового розпорядження емітента про припинення (відміну) усіх чи окремих повноважень керуючого рахунком згідно з законодавством.

Порядок призначення та припинення повноважень керуючого рахунком у цінних паперах емітента встановлюється Регламентом.

Центральний депозитарій не несе відповідальність перед емітентом за збитки, що заподіяні діями керуючого його рахунком.

1.12. Центральный депозитарій на підставі договору про кореспондентські відносини відкриває депозитарію-кореспонденту рахунок (рахунки) у цінних паперах для зберігання, обліку та обслуговування обігу цінних паперів, що обслуговуються Центральним депозитарієм, з урахуванням вимог законодавства.

1.13. Клієнт зобов'язаний вчасно повідомити Центральный депозитарій про зміни та доповнення до документів, що були надані при відкритті рахунку (рахунків) в цінних паперах в Центральному депозитарії, надати розпорядження про внесення відповідних змін до анкети рахунку в цінних паперах/анкети емітента та документи, що підтверджують такі зміни та доповнення, внести відповідні зміни до анкети рахунку в цінних паперах/анкети емітента у порядку, визначеному Регламентом.

У разі, якщо у клієнта відбулися будь-які зміни (в тому числі зміна розпорядника або оператора рахунку або зміна інформації про них), клієнт подає до Центрального депозитарію відповідні документи для внесення змін до анкети рахунку в цінних паперах/анкети емітента згідно умов Регламенту з урахуванням вимог цих Правил.

У випадку ненадання клієнтом інформації про зміни в документи, або надання клієнтом неповної або недостовірної інформації про зміни та доповнення в документи, Центральный депозитарій не несе відповідальності за завдані в зв'язку з цим збитки клієнту.

1.14. Закриття рахунку у цінних паперах клієнта здійснюється у порядку, передбаченому відповідним договором та Регламентом.

Рахунок у цінних паперах не може бути закритий, якщо на ньому обліковуються цінні папери.

2. Порядок здійснення нумерації (кодифікації) цінних паперів та інших фінансових інструментів

2.1. Кодифікація цінних паперів здійснюється за умови наявності всієї інформації, яка необхідна для внесення до бази даних реєстру кодів цінних паперів та інших фінансових інструментів (далі - Реєстр кодів).

Для кодифікації цінних паперів Центральний депозитарій використовує інформацію з документів, які подаються емітентами до Центрального депозитарію згідно з вимогами Регламенту. Відповідальність за достовірність інформації несе заявник.

2.2. За результатами кодифікації відбувається внесення відповідної інформації до Реєстру кодів, обробка цієї інформації за допомогою спеціальних програмних засобів та призначення відповідних кодів.

Інформація, що необхідна для здійснення обліку зобов'язань емітента за цінними паперами власних випусків емітента (прав за цінними паперами) вноситься до Реєстру кодів стосовно кожного випуску цінних паперів на підставі депонування глобального/тимчасового глобального сертифіката шляхом внесення прав за цінними паперами, що зазначені у документах, наданих емітентом для депонування глобального/тимчасового глобального сертифікату, до відповідного розділу Реєстру кодів у розрізі міжнародних ідентифікаційних номерів цінних паперів.

2.3. Кодифікація відбувається у технологічно обґрунтовані строки, але не довше ніж протягом двох робочих днів з дня отримання Центральним депозитарієм необхідної інформації та оплати послуг Центрального депозитарію за кодифікацію.

На *підтвердження здійснення кодифікації* заявникові надається виписка з Реєстру кодів.

2.4. Центральний депозитарій забезпечує розкриття інформації з реєстру міжнародних ідентифікаційних номерів цінних паперів (далі - кодів цінних паперів) щопонеділка шляхом розміщення інформації на офіційному веб-сайті Центрального депозитарію (<http://www.csd.ua>). Якщо понеділок є вихідним днем, розкриття інформації з реєстру кодів цінних паперів відбувається у перший наступний робочий день тижня.

Доступ третіх осіб до інформації з Реєстру кодів, що розміщується через веб-сайт Центрального депозитарію, здійснюється за допомогою системи пошуку за кодом за ЄДРПОУ емітента цінних паперів, є безкоштовним.

2.5. Оплата послуг з кодифікації здійснюється відповідно до встановлених Центральним депозитарієм тарифів.

3. Порядок прийому/ зберігання глобальних/ тимчасових глобальних сертифікатів випусків цінних паперів, цінних паперів на пред'явника. Зарахування цінних паперів у систему депозитарного обліку, їх облік та зберігання

3.1. Центральний депозитарій приймає на обслуговування лише цінні папери, які зареєстровані у порядку, передбаченому законодавством, та відповідно до чинного законодавства можуть обслуговуватися Центральним депозитарієм.

Цінні папери, розміщені за межами України, в т.ч. цінні папери іноземних емітентів, обслуговуються Центральним депозитарієм через систему кореспондентських відносин з депозитаріями іноземних держав або міжнародними депозитарно-кліринговими установами.

Центральний депозитарій зараховує цінні папери на рахунки у цінних паперах клієнтів лише після депонування відповідного депозитарного активу або зарахування цінних паперів на рахунок Центрального депозитарію, відкритий в депозитарії іноземної держави або міжнародній депозитарно-кліринговій організації.

Зарахування цінних паперів у систему депозитарного обліку виконується у відповідності до Регламенту як операція з відображення на рахунках у цінних паперах інформації про збільшення визначеної кількості цінних паперів певного випуску.

3.2. Депозитарними активами Центрального депозитарію є:

1	Глобальні/тимчасові глобальні сертифікати випусків цінних паперів - для цінних паперів бездокументарної форми існування
2	Сертифікати цінних паперів на пред'явника, які пройшли відповідну процедуру перевірки на відповідність вимогам чинного законодавства та на справжність відповідно до даних, зазначених у сертифікаті якості, - для емісійних цінних паперів на пред'явника документарної форми існування
3	Свідоцтва про знерухомилення іменних цінних паперів, які тимчасово зберігаються в Центральному депозитарії до моменту дематеріалізації або анулювання випуску цінних паперів (далі - свідоцтва про знерухомилення), які засвідчують, що інформація про відповідну кількість цінних паперів, що були знерухомилені, та обліковувались в системі реєстру власників іменних цінних паперів на особовому рахунку Центрального депозитарію/іншого депозитарію, діяльність якого припинена на виконання Закону України «Про депозитарну систему України», як номінального утримувача - для іменних цінних паперів документарної форми існування
4	Записи на рахунках у цінних паперах Центрального депозитарію в депозитаріях іноземних держав або міжнародних депозитарно-клірингових організаціях

3.3. В строк, передбачений законодавством, емітент депонує глобальний/тимчасовий глобальний сертифікат в Центральному депозитарії.

Депонування глобального/тимчасового глобального сертифікату в Центральному депозитарії здійснюється згідно з договором про обслуговування випусків цінних паперів.

Глобальний сертифікат та тимчасовий глобальний сертифікат оформлюється емітентом у формі електронного документа шляхом заповнення відповідної форми у веб-сервісі «Кабінет клієнта» відповідно до законодавства про електронний документообіг у порядку, встановленому Регламентом.

При депонуванні глобального/тимчасового глобального сертифікату в Центральному депозитарії, що передбачає зарахування/списання цінних паперів до/з системи депозитарного обліку Центрального депозитарій зараховує на рахунок у цінних паперах емітента (або списує з рахунку в цінних паперах емітента) відповідну кількість цінних паперів та у разі наявності глобального сертифікату попереднього випуску цінних паперів (якщо він оформлений у формі паперового документа) вилучає його зі сховища та здійснює його погашення.

При переоформленні глобального сертифікату на новий, що не супроводжується зарахуванням або списанням цінних паперів, Центрального депозитарій здійснює погашення попереднього глобального сертифіката в порядку, встановленому внутрішніми документами Центрального депозитарію.

Тимчасовий глобальний сертифікат оформлюється на випуск цінних паперів, що розміщуються у бездокументарній формі, та депонується у Центральному депозитарії, після отримання емітентом тимчасового свідоцтва про реєстрацію випуску цінних паперів, виданого

Комісією, та до початку строку укладання договорів з першими власниками (розміщення цінних паперів). Тимчасовий глобальний сертифікат не оформлюється при емісії цінних паперів інститутів спільного інвестування, що здійснюється з метою спільного інвестування.

Глобальний сертифікат оформлюється на випуск цінних паперів, що розміщені у бездокументарній формі, та депонується у Центральному депозитарії після отримання емітентом свідоцтва про реєстрацію випуску цінних паперів, виданого Комісією.

При депонуванні глобального сертифіката внаслідок отримання свідоцтва про реєстрацію випуску Центральний депозитарій забезпечує заміну на рахунках власників цінних паперів випуску, за яким оформлено тимчасовий глобальний сертифікат, на цінні папери випуску, за яким оформлено глобальний сертифікат. Депозитарна установа зобов'язана забезпечити відображення обмежень щодо цінних паперів, що зараховуються в процесі заміни тимчасового глобального сертифікату на глобальний сертифікат, якщо такими обмеженнями були обтяжені цінні папери, що списуються в результаті даної операції.

3.4. Центральний депозитарій забезпечує зберігання глобальних/тимчасових глобальних сертифікатів, оформлених у вигляді документів на папері, в сховищі Центрального депозитарію, та оформлених у вигляді електронних документів, в електронній базі даних Центрального депозитарію, протягом всього строку дії свідоцтва/тимчасового свідоцтва про реєстрацію випуску цінних паперів у бездокументарній формі, відповідно до якого оформлено глобальний/тимчасовий глобальний сертифікат.

Облік прийнятих Центральним депозитарієм глобальних/тимчасових глобальних сертифікатів здійснюється відповідно до Положення про глобальний та тимчасовий глобальний сертифікат, затвердженого Комісією, Регламенту та інших внутрішніх документів (стандартів) Центрального депозитарію.

3.5. Депонування сертифікатів цінних паперів на пред'явника до сховища Центрального депозитарію супроводжується складанням первинних документів депозитарного обліку, які є підставою для зарахування цінних паперів, оформлених депозитарним активом, на рахунок клієнта.

Депонування сертифікатів цінних паперів на пред'явника здійснюється за умови надання до Центрального депозитарію таких документів:

- акт приймання-передавання цінних паперів на пред'явника;
- сертифікати цінних паперів на пред'явника;
- оригінал або копія сертифікату якості цінних паперів, що депонуються.

Копія сертифікату якості цінних паперів має бути засвідчена нотаріально або органом, який видав оригінал сертифікату якості.

Знерухомлення документарних цінних паперів на пред'явника певного випуску в Центральному депозитарії передбачає зарахування цінних паперів на рахунок у цінних паперах депозитарної установи з наступним зарахуванням та обліком прав на цінні папери депозитарною установою на рахунках в цінних паперах власників, та зберіганням сертифікатів цінних паперів в сховищі Центрального депозитарію.

Зарахування цінних паперів на пред'явника на рахунок в цінних паперах клієнта здійснюється протягом одного операційного дня з моменту підписання акту приймання-передавання за умови підтвердження справжності (автентичності) їх сертифікатів. Строк перевірки сертифікатів цінних паперів на пред'явника на справжність (автентичність)

залежить від строку виконання таких робіт організацією, що наділена повноваженнями щодо проведення відповідної експертизи.

Облік прийнятих Центральним депозитарієм цінних паперів на пред'явника здійснюється відповідно до цих Правил та Регламенту.

3.6. При депонуванні цінних паперів, що зараховані на рахунок у цінних паперах Центрального депозитарію, відкритий в депозитарії іноземної держави або міжнародній депозитарно-кліринговій організації, підставою для зарахування таких цінних паперів в систему депозитарного обліку Центрального депозитарію є:

- підтвердження про зарахування цінних паперів на рахунок Центрального депозитарію в депозитарії іноземної держави або міжнародній депозитарно-кліринговій організації, яке може надходити через мережу S.W.I.F.T. у вигляді відповідного електронного повідомлення або іншим способом, передбаченим договором про кореспондентські відносини;
- розпорядження на зарахування цінних паперів, що надається депозитарною установою Центральному депозитарію,
- або
- розпорядження на зарахування цінних паперів, що надається Центральному депозитарію депозитарієм-кореспондентом - клієнтом Центрального депозитарію.

3.7. Зарахування цінних паперів на рахунки клієнтів здійснюється Центральним депозитарієм протягом одного операційного дня (якщо інше не передбачено законодавством чи відповідним договором) з дати отримання депозитарного активу та відповідних первинних документів депозитарного обліку, які є підставою для зарахування цінних паперів, оформлених цим депозитарним активом.

4. Порядок, строки та обсяги надання депозитарними установами до Центрального депозитарію інформації щодо стану рахунків у цінних паперах депонентів цієї депозитарної установи та інформації щодо проведення між рахунками депонентів цієї депозитарної установи облікових операцій переказу прав на цінні папери, пов'язаних з набуттям/припиненням цих прав (щодо рахунків у цінних паперах депонентів, цінні папери яких обліковуються на агрегованому (агрегованих) рахунку (рахунках) депозитарної установи в Центральному депозитарії) (далі – Порядок).

Цей Порядок на підставі пункту 22 розділу IX Положення про провадження депозитарної діяльності, затвердженого рішенням Комісії від 23.04.2013 №735, визначає послідовність дій депозитарних установ, строки надання та обсяг інформації щодо стану рахунків у цінних паперах депонентів депозитарної установи, цінні папери яких обліковуються на агрегованому (агрегованих) рахунку (рахунках) депозитарної установи, та інформації щодо проведення між рахунками депонентів цієї депозитарної установи облікових операцій переказу прав на цінні папери, пов'язаних з набуттям/припиненням цих прав, щодо цінних паперів, депозитарний облік яких відповідно до Закону України «Про депозитарну систему України» віднесений до компетенції Центрального депозитарію.

Центральний депозитарій провадить депозитарну діяльність на умовах гарантованої конфіденційності інформації, що міститься в системі депозитарного обліку. Інформація, що міститься в системі депозитарного обліку, надається власнику інформації або його представникові відповідно до умов договору та вимог законодавства. Клієнт має право додатково визначити особу, якій Центральний депозитарій має право надавати визначену клієнтом інформацію про нього.

Центральний депозитарій розкриває інформацію, що міститься в системі депозитарного обліку, стосовно кількості цінних паперів певного випуску конкретного емітента на рахунку конкретного клієнта Центрального депозитарію станом на визначену дату, стосовно операцій з цінними паперами певного випуску конкретного емітента на рахунках клієнтів Центрального депозитарію за визначений період та стосовно переліку клієнтів Центрального депозитарію, на рахунках яких містилися цінні папери певного випуску конкретного емітента станом на визначену дату, в таких випадках:

- на виконання судового рішення ;
- на письмову вимогу державного органу, одержану з урахуванням вимог, встановлених ст. 25 Закону України «Про депозитарну систему України», в межах його повноважень та на підставі закону.

Є відкритою та може бути розповсюджена Центральним депозитарієм для загального користування така інформація:

1.	Найменування клієнта;
2.	Код за ЄДРПОУ клієнта;
3.	Депозитарний код рахунку в цінних паперах клієнта;
4.	ВІС код Депозитарної установи
5.	Код цінних паперів та інша інформація про цінні папери з реєстру кодів, крім інформації, поширення якої серед широкого кола прямо заборонено умовами розміщення таких цінних паперів.

При виконанні дій, визначених цим Порядком, депозитарні установи, як учасники СОІ, зобов'язані керуватися Положенням про СОІ, зокрема, інструкцій тощо, що розміщені на сайті Центрального депозитарію www.csd.ua.

Порядок дій депозитарної установи:

1.	<p>Формування виписок про стан рахунків в цінних паперах депонентів, цінні папери яких обліковуються на агрегованому (агрегованих) рахунку (рахунках) депозитарної установи в Центральному депозитарії (далі - Інформація щодо стану рахунків у цінних паперах депонентів депозитарної установи).</p> <p>Інформація щодо стану рахунків у цінних паперах депонентів депозитарної установи надається захищеними каналами зв'язку до Центрального депозитарію за фактом першої операції зарахування/переказу прав на цінні папери на такі рахунки;</p>
2.	<p>Формування виписок про операції з цінними паперами на рахунках депонентів, за якими протягом операційного дня були виконані облікові операції (далі - Інформація щодо проведення між рахунками депонентів депозитарної установи облікових операцій переказу прав на цінні папери, пов'язаних з набуттям/припиненням цих прав).</p> <p>Інформація щодо проведення між рахунками депонентів депозитарної установи облікових операцій переказу прав на цінні папери, пов'язаних з набуттям/припиненням цих прав, надається депозитарними установами захищеними каналами зв'язку до Центрального депозитарію протягом наступного операційного дня.</p>

Повідомлення, що містять Інформацію щодо стану рахунків у цінних паперах депонентів депозитарної установи та Інформацію щодо проведення між рахунками депонентів депозитарної установи облікових операцій переказу прав на цінні папери, пов'язаних з набуттям/припиненням цих прав, формуються у формі виписок про стан рахунку та виписок

про операції з цінними паперами на рахунку та передаються у форматі ISO 15022: MT535 – MT536. Опис формату повідомлень міститься в розміщеній на сайті Центрального депозитарію Специфікації повідомлень стандарту ISO 15022 при обміні електронними документами та/або електронними даними між Національним депозитарієм України та його клієнтами.

Виписка про операції з цінними паперами повинна містити перелік всіх відомостей про збільшення та/або зменшення кількості прав на цінні папери внаслідок операцій переказу упродовж одного операційного дня на рахунку в цінних паперах депонента прав на цінні папери, пов'язаних з набуттям/припиненням цих прав.

Порядок дій Центрального депозитарію:

1.	Отримання від депозитарних установ повідомлень, що містять Інформацію щодо стану рахунків у цінних паперах депонентів депозитарної установи.
2.	Інформація щодо проведення між рахунками депонентів депозитарної установи облікових операцій переказу прав на цінні папери, пов'язаних з набуттям/припиненням цих прав, приймається Центральним депозитарієм по мірі надання такої інформації депозитарними установами.

Порядок зберігання та розкриття інформації.

Інформація, що міститься у системі депозитарного обліку, є інформацією з обмеженим доступом, охороняється законом та не підлягає розголошенню, крім випадків, передбачених Законом України «Про депозитарну систему України».

Інформація щодо стану рахунків у цінних паперах депонентів депозитарної установи та Інформація щодо проведення між рахунками депонентів депозитарної установи облікових операцій переказу прав на цінні папери, пов'язаних з набуттям/припиненням цих прав, надана депозитарними установами до Центрального депозитарію в межах цього Порядку, зберігається Центральним депозитарієм на умовах гарантованої конфіденційності.

Центральний депозитарій визначає режим зберігання такої інформації відповідно до вимог законодавства.

Режим зберігання такої інформації визначається окремим наказом Голови Правління Центрального депозитарію або особи, що виконує його обов'язки.

У випадках, визначених законодавством, Центральний депозитарій надає Інформацію щодо стану рахунків у цінних паперах депонентів депозитарної установи та Інформацію щодо проведення між рахунками депонентів депозитарної установи облікових операцій переказу прав на цінні папери, пов'язаних з набуттям/припиненням цих прав, виключно у формі витягу з відповідного електронного повідомлення, отриманого від депозитарної установи на виконання цього Порядку.

5. Порядок обслуговування корпоративних та інших операцій емітента

5.1. Центральний депозитарій здійснює ведення обліку зобов'язань емітента за цінними паперами власних випусків стосовно кожного випуску цінних паперів, обслуговування корпоративних та інших операцій емітента відповідно до вимог законодавства України, нормативно-правових актів Комісії, цих Правил та у порядку, встановленому Регламентом.

Перелік корпоративних операцій емітента, обслуговування яких здійснює Центральний депозитарій, визначається нормативно-правовими актами Комісії. Центральний

депозитарій може надавати інші послуги емітентам, надання яких не заборонено законодавством України.

Особливості та порядок виконання кожної корпоративної операції, послідовність дій учасників операції, терміни та підстави для її проведення, регулюються цими Правилами та Регламентом.

Обслуговування корпоративних та інших операцій емітента здійснюється на підставі відповідних розпоряджень та/або документів емітента, що надаються **розпорядником рахунком в цінних паперах емітента**, оформлених у відповідності до вимог цих Правил та Регламенту.

Всі операції виконуються протягом **трьох робочих днів з дати прийняття розпорядження та/або документів**, що є підставою для здійснення цих операцій, якщо ними не встановлений інший (більший) строк виконання.

У випадках, передбачених законодавством, Центральний депозитарій в порядку, встановленому Регламентом, здійснює обслуговування операцій емітента щодо всього випуску цінних паперів на сегрегованих рахунках депозитарних установ, відкритих їм для відокремленого обліку цінних паперів, права на які належать власникам, без розпорядження депозитарної установи на підставі Договору з одночасним відображенням відповідних змін на відокремлених рахунках депонентів, клієнтів, відкритих депозитарною установою.

5.2. Операції зарахування, списання та переказу цінних паперів на/з рахунок(-ку) у цінних паперах емітента проводяться для відображення на рахунку емітента зарахування цінних паперів внаслідок депонування глобального або тимчасового глобального сертифікатів, списання з рахунку емітента анульованих або погашених цінних паперів відповідно до законодавства та переказу на або з рахунку емітента цінних паперів з або на рахунки у цінних паперах депозитарних установ/депозитаріїв-кореспондентів.

5.3. При розміщенні цінних паперів поза фондовою біржою операція переказу цінних паперів з рахунку у цінних паперах емітента на рахунок у цінних паперах депозитарної установи/депозитарія-кореспондента, у якій відкритий(-ті) рахунок(-ки) власників цінних паперів, що придбали ці цінні папери під час розміщення випуску, для відображення на їх рахунках операції зарахування прав на ці цінні папери здійснюється Центральним депозитарієм на підставі розпорядження емітента або призначеного ним керуючого рахунком та розпорядження від депозитарної установи, що оформлюється депозитарною установою/депозитарієм-кореспондентом на підставі розпорядження депонента, у порядку, визначеному Регламентом, після зарахування цінних паперів на рахунок емітента внаслідок депонування глобального (тимчасового глобального) сертифіката випуску цінних паперів.

У випадку здійснення розміщення цінних паперів певного випуску на фондових біржах або поза фондовою біржею, якщо проводяться розрахунки за принципом «поставка цінних паперів проти оплати», Центральний депозитарій переказує цінні папери з рахунку в цінних паперах емітента на рахунки в цінних паперах депозитарних установ, на підставі інформації, отриманої від Розрахункового центру, після здійснення останнім грошових розрахунків, а депозитарні установи здійснюють відображення на рахунках власників, що придбали цінні папери під час розміщення випуску, операції зарахування прав на ці цінні папери на підставі інформації отриманої від Центрального депозитарію.

У випадку здійснення розміщення цінних паперів певного випуску на фондових біржах, якщо проводяться розрахунки без дотримання принципу «поставка цінних паперів проти оплати», Центральний депозитарій переказує цінні папери з рахунку в цінних паперах емітента на рахунки в цінних паперах депозитарних установ, на підставі інформації, отриманої від фондової біржі, а депозитарні установи здійснюють відображення на рахунках власників,

що придбали цінні папери під час розміщення випуску, операції зарахування прав на ці цінні папери на підставі інформації отриманої від Центрального депозитарію.

Центральний депозитарій засвідчує звіт емітента про результати розміщення цінних паперів певного випуску на фондовій(их) біржі(ах) та/або поза фондовою біржею у порядку, визначеному нормативно-правовими актами Комісії та Регламентом, виключно в кількості прав на цінні папери, зарахованих депозитарними установами на рахунки в цінних паперах своїх клієнтів, депонентів- власників цінних паперів, що придбали зазначені цінні папери під час розміщення.

5.4. Для забезпечення виконання корпоративних операцій емітента (виплати доходів, погашення, тощо), а також при здійсненні емітентом інших корпоративних дій, Центральний депозитарій відкриває рахунок у грошових коштах у Розрахунковому центрі, який відповідно до вимог законодавства обслуговує рахунок Центрального депозитарію для забезпечення виконання покладених на нього функцій.

Для забезпечення обслуговування корпоративних операцій емітента за тими цінними паперами, які розміщені або обертаються за межами України, Центральний депозитарій відкриває рахунок у грошових коштах у Розрахунковому центрі або іншій фінансовій установі.

Центральний депозитарій здійснює операції переказу коштів з рахунку у грошових коштах у Розрахунковому центрі, який відповідно до вимог законодавства обслуговує рахунок Центрального депозитарію для забезпечення виконання покладених на нього функцій, або в іншій фінансовій установі (за цінними паперами, які розміщені за межами України) не пізніше трьох робочих днів з дати їх надходження у порядку, встановленому Регламентом, з урахуванням вимог чинного законодавства України.

Здійснення виплати доходів/сум погашення цінних паперів грошовими коштами через Центральний депозитарій можливо лише за умови укладення емітентом та Центральним депозитарієм відповідної додаткової угоди до договору про обслуговування випусків цінних паперів (за винятком випадків обслуговування корпоративних операцій емітента за цінними паперами, які розміщені або обертаються за межами України).

Договір про обслуговування випусків цінних паперів та додаткова угода до нього (укладені між Центральним депозитарієм та емітентом до дати набуття чинності Порядку виплати акціонерним товариством дивідендів, затвердженого рішенням Комісії від 12.04.16 № 391 (далі - Порядок)) щодо обслуговування операцій емітента з виплати доходів/сум погашення грошовими коштами (глобальний сертифікат випуску цінних паперів депоновано в Центральному депозитарії) діє в частині, що не суперечить вимогам Порядку.

Перерахування грошових коштів здійснюється Центральним депозитарієм виключно на рахунки депозитарних установ, які мають діючу ліцензію на здійснення депозитарної діяльності депозитарної установи.

Виплата доходів/сум погашення грошовими коштами здійснюється Центральним депозитарієм та його клієнтами згідно з цими Правилами та іншими внутрішніми документами Центрального депозитарію і внутрішніми документами клієнтів Центрального депозитарію у наступному порядку:

1.	Зарахування коштів, переказаних емітентом, на грошовий рахунок, відкритий Центральним депозитарієм в Розрахунковому центрі;
2.	Подальший переказ коштів з цього рахунку (не пізніше трьох банківських днів з дати відображення грошових коштів в остаточній виписці за рахунком Центрального депозитарію в Розрахунковому центрі (за умови надання емітентом Центральному

	депозитарію документів, передбачених Регламентом) на рахунки отримувачів коштів - депозитарних установ та депозитаріїв-кореспондентів;
3.	Подальше перерахування коштів депозитарними установами/ депозитаріями-кореспондентами власникам цінних паперів.

Виплата доходів/сум погашення у грошових коштах за цінними паперами, які розміщені за межами України, здійснюється Центральним депозитарієм та його клієнтами згідно з Правилами та/або іншими внутрішніми документами Центрального депозитарію і внутрішніми документами клієнтів Центрального депозитарію у наступному порядку:

1.	Зарахування коштів, переказаних депозитарієм іноземної держави або міжнародною депозитарно-кліринговою установою, на грошовий рахунок, відкритий Центральним депозитарієм в іноземній фінансовій установі;
2.	Переказ коштів з цього рахунку на грошовий рахунок, відкритий Центральним депозитарієм у Розрахунковому центрі, або переказ коштів з цього рахунку на рахунки в інших фінансових установах відповідно до реквізитів, вказаних депозитарною установою чи депозитарієм-кореспондентом в наданому ними Центральному депозитарію розпорядженні;
3.	У випадку переказу коштів на грошовий рахунок, відкритий Центральним депозитарієм у Розрахунковому центрі: подальший переказ коштів з цього рахунку (не пізніше трьох банківських днів з дати відображення грошових коштів в остаточній виписці за рахунком Центрального депозитарію в Розрахунковому центрі за операційний день банку на рахунки отримувачів - депозитарних установ та депозитаріїв-кореспондентів з метою їх подальшого перерахування власникам цінних паперів. Такі кошти не є власністю або доходами Центрального депозитарію.

Депозитарні установи здійснюють виплату коштів, отриманих від Центрального депозитарію, своїм клієнтам, депонентам, власникам цінних паперів згідно до умов відповідних договорів, укладених з ними, та/або згідно з порядком, передбаченим їх внутрішніми документами.

Депозитарії-кореспонденти забезпечують виплату коштів, отриманих від Центрального депозитарію, своїм клієнтам у порядку, визначеному законодавством відповідної держави.

5.4.1. У разі припинення депозитарною установою професійної діяльності на фондовому ринку - депозитарної діяльності депозитарної установи, на рахунку(ах) у цінних паперах якої відповідно до інформації з переліку осіб, які мають право на отримання дивідендів, обліковувались права на акції акціонерного товариства, Центральний депозитарій у порядку та в строки, встановлені Регламентом:

- перераховує дивіденди, належні особі, що має право на отримання дивідендів, на рахунок обраної такою особою депозитарної установи;
- перераховує дивіденди, належні особам, що мають право на отримання дивідендів, на рахунок депозитарної установи- правонаступника;
- перераховує дивіденди, належні особам, що мають право на отримання дивідендів, та рахунки в цінних паперах яких обслуговувались на підставі договору про відкриття/обслуговування рахунків у цінних паперах власників, на рахунок обраної емітентом депозитарної установи.

5.5. Переказ цінних паперів на рахунок у цінних паперах емітента з рахунку у цінних паперах депозитарної установи внаслідок придбання емітентом у власників розміщених ним цінних паперів, та переказ цінних паперів з рахунку у цінних паперах емітента на рахунок у цінних паперах депозитарної установи внаслідок продажу емітентом раніше викуплених цінних паперів здійснюється з урахуванням способу розрахунків та місця укладення договору у порядку та на підставі документів, визначених Регламентом відповідно до законодавства.

5.6. **Деномінація випуску цінних паперів емітента** відображається Центральним депозитарієм в системі депозитарного обліку як операція зменшення номінальної вартості цінних паперів певного випуску з одночасним збільшенням їх кількості без зміни обсягу випуску (дроблення), або як операція збільшення номінальної вартості цінних паперів певного випуску з одночасним зменшенням їх кількості без змін обсягу випуску (консолідація).

У разі проведення деномінації Центральний депозитарій не пізніше одного робочого дня з дня отримання від емітента розпорядження про деномінацію, розпорядження на складання реєстру власників цінних паперів та інших документів визначених Регламентом та законодавством, складає реєстр власників цінних паперів випуску, який підлягає деномінації, станом на 24:00 (за київським часом) дня, наступного за днем приймання до виконання розпорядження емітента про деномінацію (дата обліку), в порядку, встановленому Регламентом та надає депозитарним установам, на рахунках яких обліковуються цінні папери відповідного випуску, інформацію/повідомлення про підготовку до проведення деномінації.

З початку наступного за датою обліку операційного дня та до закінчення деномінації Центральний депозитарій та депозитарні установи призупиняють проведення депозитарних операцій з цінними паперами, що підлягають деномінації.

На підставі реєстру власників цінних паперів, складеного за розпорядженням емітента, Центральний депозитарій перевіряє можливість проведення деномінації та у випадку виявлення неможливості – надає емітенту відмову у проведенні деномінації.

У випадку виявлення можливості проведення деномінації Центральний депозитарій переказує цінні папери нової номінальної вартості з рахунку в цінних паперах емітента на рахунки у цінних паперах депозитарних установ для відображення ними на рахунках власників операції зарахування прав на ці цінні папери та переказ цінних паперів старої номінальної вартості з рахунків депозитарних установ на рахунок емітента для подальшого анулювання.

Після отримання від Центрального депозитарію інформації/повідомлення про завершення деномінації депозитарна установа має право проводити депозитарні операції з цінними паперами нової номінальної вартості.

Порядок та особливості виконання деномінації випуску цінних паперів, послідовність дій учасників операції, підстави та терміни її виконання визначаються Регламентом.

За наслідками рішення про зміну номінальної вартості цінних паперів, яка не пов'язана з деномінацією, емітентом проводиться перереєстрація випуску цінних паперів та переоформлення глобального сертифікату випуску відповідно до вимог нормативно-правових актів Комісії, Регламенту та/або інших внутрішніх документів Центрального депозитарію.

5.7. Виконання Центральним депозитарієм операції конвертації цінних паперів відбувається внаслідок проведення емітентом корпоративних дій, пов'язаних із злиттям, приєднанням, поділом, виділом, перетворенням акціонерного товариства та в інших випадках, передбачених законодавством.

Операції, пов'язані з конвертацією акцій емітента при здійсненні реорганізації юридичної особи емітента шляхом злиття, приєднання, поділу, виділу здійснюються Центральним депозитарієм у порядку, визначеному Регламентом, за розпорядженнями емітентів на підставі відповідних рішень, що приймаються емітентами.

5.7.1. Обслуговування операції емітента щодо конвертації акцій акціонерного(-их) товариства(-в) – емітентів, що припиняються внаслідок приєднання, в акції товариства, до якого здійснюється приєднання здійснюється Центральним депозитарієм за розпорядженнями емітентів та інших документів у відповідності до Регламенту після зарахування відповідної кількості цінних паперів на рахунок емітента, до якого здійснюється приєднання.

Якщо власником акцій будь-якого з акціонерних товариств, що беруть участь у приєднанні, є інше акціонерне товариство, що бере участь у приєднанні, Центральний депозитарій та депозитарна установа, в якій на рахунку депонента-акціонерного товариства обліковуються права на такі акції, на підставі розпоряджень депонента-акціонерного товариства та емітента-акціонерного товариства забезпечують зарахування цінних паперів на рахунок у цінних паперах емітента як такі, що не підлягають конвертації, для подальшого анулювання з одночасним відображенням депозитарною установою на рахунку депонента-акціонерного товариства операції списання прав на цінні папери.

На дату проведення конвертації Центральний депозитарій забезпечує:

- переказ акцій з рахунку в цінних паперах емітента - акціонерного товариства, до якого здійснюється приєднання, на рахунки депозитарних установ, на рахунках яких обліковуються акції акціонерних товариств, що беруть участь у приєднанні, для відображення ними на рахунках акціонерів цих акціонерних товариств, номінальних утримувачів операцій зарахування прав на акції акціонерного товариства, до якого здійснюється приєднання;

- переказ акцій акціонерних товариств, що припиняються внаслідок приєднання, з рахунків депозитарних установ на рахунки у цінних паперах цих акціонерних товариств для подальшого анулювання з одночасним відображенням операції списання прав на ці акції з рахунків власників, номінальних утримувачів.

5.7.2. Обслуговування операції емітента щодо конвертації акцій акціонерного(-их) товариства(-в) – емітентів, що припиняються внаслідок злиття, в акції товариства- правонаступника, що створюється, здійснюється Центральним депозитарієм за розпорядженнями емітентів та інших документів у відповідності до Регламенту після зарахування відповідної кількості цінних паперів на рахунок емітента, що створюється внаслідок злиття.

Якщо власником акцій будь-якого з акціонерних товариств, що беруть участь у злитті, є інше акціонерне товариство, що бере участь у злитті, Центральний депозитарій та депозитарна установа, в якій на рахунку депонента-акціонерного товариства обліковуються права на такі акції, на підставі розпоряджень депонента-акціонерного товариства та емітента-акціонерного товариства, забезпечують зарахування цінних паперів на рахунок у цінних паперах емітента як такі, що не підлягають конвертації, для подальшого анулювання з одночасним відображенням депозитарною установою на рахунку депонента-акціонерного товариства операції списання прав на цінні папери.

На дату проведення конвертації Центральний депозитарій забезпечує:

- переказ акцій з рахунку в цінних паперах акціонерного товариства - правонаступника, що створюється, на рахунки в цінних паперах депозитарних установ, на яких обліковуються акції акціонерних товариств, що припиняються внаслідок злиття, для відображення ними на рахунках акціонерів цих акціонерних товариств, номінальних утримувачів операцій зарахування прав на акції акціонерного товариства - правонаступника, що створюється;

- переказ акцій акціонерних товариств, що припиняються внаслідок злиття, з рахунків депозитарних установ на рахунки у цінних паперах цих акціонерних товариств для подальшого анулювання з одночасним відображенням операції списання прав на ці акції з рахунків власників, номінальних утримувачів.

5.7.3. Обслуговування операції емітента щодо конвертації акцій акціонерного товариства – емітента, що припиняється внаслідок поділу, в акції створюваних товариств- правонаступників здійснюється Центральним депозитарієм за розпорядженнями емітентів та інших документів у відповідності до Регламенту після зарахування відповідної кількості цінних паперів на рахунки емітентів, що створюються внаслідок поділу.

На дату проведення конвертації Центральний депозитарій забезпечує:

- переказ акцій з рахунків в цінних паперах створюваних емітентів- правонаступників, на рахунки в цінних паперах депозитарних установ, на яких обліковуються акції акціонерного товариства, що припиняється внаслідок поділу, для відображення ними на рахунках акціонерів цього акціонерного товариства, номінальних утримувачів операцій зарахування прав на акції створюваних емітентів- правонаступників;

- переказ акцій акціонерного товариства, що припиняється внаслідок поділу, з рахунків депозитарних установ на рахунок у цінних паперах емітента – акціонерного товариства, що припиняється внаслідок поділу, для подальшого анулювання з одночасним відображенням операції списання прав на ці акції з рахунків власників, номінальних утримувачів.

5.7.4. Обслуговування операції емітента щодо конвертації акцій акціонерного товариства – емітента, з якого здійснюється виділ, в акції цього акціонерного товариства та акціонерного(-их) товариства(-в), що виділилося(-ися) здійснюється Центральним депозитарієм за розпорядженнями емітентів та інших документів у відповідності до Регламенту після зарахування відповідної кількості цінних паперів на рахунки створюваних акціонерних товариств.

На дату проведення конвертації Центральний депозитарій забезпечує:

- переказ акцій з рахунків в цінних паперах створюваних емітентів, на рахунки в цінних паперах депозитарних установ, на яких обліковуються акції акціонерного товариства, з якого здійснюється виділ, для відображення ними на рахунках акціонерів цього акціонерного товариства, номінальних утримувачів операцій зарахування прав на акції створюваних емітентів на рахунки в цінних паперах;

- переказ акцій акціонерного товариства, що реорганізується шляхом виділу, з рахунків депозитарних установ на рахунок у цінних паперах емітента – акціонерного товариства, що реорганізується шляхом виділу, для подальшого анулювання з одночасним відображенням операцій списання прав на ці акції з рахунків власників, номінальних утримувачів.

5.8. Операція списання цінних паперів проводиться для відображення операцій анулювання цінних паперів, які обліковуються:

1.	на рахунку в цінних паперах емітента в Центральному депозитарії як викуплені емітентом з метою подальшого продажу або анулювання чи як цінні папери, що погашаються емітентом, або які обліковуються в системі депозитарного обліку як нерозміщені, або за наслідком обслуговування корпоративних операцій емітента щодо випущених ним цінних паперів, або при визнанні емісії недійсною чи у зв'язку з незатвердженням в установлені законодавством строки результатів емісії цінних паперів органом емітента, уповноваженим приймати таке рішення та невнесенням в установлені законодавством строки змін до статуту, пов'язаних із збільшенням статутного капіталу акціонерного товариства з урахуванням результатів розміщення акцій за відповідним
----	---

	розпорядженням емітента;
2.	на рахунках в цінних паперах клієнтів Центрального депозитарію як такі, реєстрація випуску яких скасована Комісією.

Списання прав на цінні папери з рахунків власників здійснюється депозитарною установою за відповідним повідомленням/інформацією Центрального депозитарію.

5.9. Для забезпечення погашення випуску цінних паперів емітента Центральний депозитарій, на дату початку їх погашення, зазначену в проспекті/рішенні про емісію цінних паперів, проводить безумовну операцію обмеження здійснення облікових операцій з цінними паперами випуску в системі депозитарного обліку Центрального депозитарію, крім операцій пов'язаних з погашенням випуску цих цінних паперів.

З дати початку погашення випуску цінних паперів депозитарні установи припиняють всі операції щодо обігу цінних паперів випуску, що погашається, крім операцій, пов'язаних з погашенням випуску цих цінних паперів та відміняють всі раніше ініційовані операції.

Центральний депозитарій на підставі розпорядження емітента надає депозитарним установам повідомлення про початок процедури погашення. На підставі цього повідомлення депозитарні установи надають Центральному депозитарію розпорядження на пред'явлення для погашення цінних паперів, які обліковуються на рахунках їх депонентів, клієнтів та власників, які не мають статусу депонентів.

На дату закінчення погашення, зазначену в проспекті/рішенні про емісію цінних паперів, Центральний депозитарій переказує цінні папери з рахунків депозитарних установ на рахунок емітента для подальшого анулювання з одночасним відображенням операції списання прав на ці цінні папери з рахунків власників.

Після скасування Комісією реєстрації випуску цінних паперів Центральний депозитарій отримує від Комісії копію розпорядження Комісії про скасування реєстрації випуску цінних паперів та проводить операції погашення глобального/тимчасового глобального сертифікату внаслідок погашення випуску цінних паперів та списання цінних паперів з рахунку емітента.

5.10. Після скасування Комісією реєстрації випуску цінних паперів (зокрема внаслідок того, що випуск визнано таким, що не відбувся), Центральний депозитарій на підставі отриманої від Комісії копії розпорядження Комісії про скасування реєстрації випуску цінних паперів, проводить операцію списання цінних паперів з рахунків клієнтів як безумовну. Після здійснення списання цінних паперів з системи депозитарного обліку Центральний депозитарій вилучає із сховища / електронної бази даних та погашає глобальний/тимчасовий глобальний сертифікат відповідного випуску цінних паперів емітента.

У разі визнання емісії емітента недійсною, або незатвердження в установлені законодавством строки результатів емісії цінних паперів органом емітента, уповноваженим приймати таке рішення, або невнесення в установлені законодавством строки змін до статуту, пов'язаних із збільшенням статутного капіталу акціонерного товариства з урахуванням результатів розміщення акцій, емітент забезпечує повернення інвесторам коштів, що надійшли як плата за розміщені цінні папери, через депозитарну систему шляхом зарахування коштів, що підлягають поверненню інвесторам, на грошовий рахунок Центрального депозитарію в Розрахунковому центрі.

Центральний депозитарій, за умови надання емітентом документів, передбачених Регламентом, переказує кошти з рахунку, відкритого в Розрахунковому центрі, на рахунки

отримувачів (депозитарних установ та депозитаріїв-кореспондентів) з метою їх подальшого перерахування інвесторам.

5.11. Проведення депозитарних операцій у разі переведення прав на акції певного акціонерного товариства на рахунок у цінних паперах заявника публічної безвідкличної вимоги про придбання акцій у всіх власників акцій цього товариства відповідно до статті 65² Закону України "Про акціонерні товариства" в разі відкриття Центральним депозитарієм депозитарній установі, яка обслуговує рахунки в цінних паперах власників акцій товариства, в яких заявником вимоги придбаються ці акції, сегрегованих рахунків здійснюється Центральним депозитарієм за такими рахунками без розпорядження депозитарної установи згідно з умовами депозитарного договору в порядку, встановленому Регламентом, з одночасним відображенням операцій списання прав на цінні папери на відповідних відокремлених рахунках депонентів, клієнтів, відкритих депозитарною установою.

5.12. Порядок переведення всього випуску цінних паперів, розміщених у документарній формі, у бездокументарну форму визначається Комісією та проводиться Центральним депозитарієм на підставі документів наданих емітентом у відповідності до чинного законодавства.

При переведенні всього випуску цінних паперів, розміщених у документарній формі, у бездокументарну форму, Центральний депозитарій на підставі документів, отриманих від емітента, надає депозитарним установам розпорядження на зарахування цінних паперів на їх рахунки для подальшого зарахування прав на такі цінні папери на рахунки власників.

У разі неотримання депозитарною установою, з якою емітентом укладений договір про відкриття рахунків власникам, від емітента розпорядження про зарахування дематеріалізованих цінних паперів на рахунки в цінних паперах їх власників протягом тридцяти робочих днів, депозитарна установа зобов'язана повідомити про даний факт Центральний депозитарій, який здійснює відповідні дії в системі депозитарного обліку.

6. Порядок та підстави для проведення/відмови у проведенні депозитарних операцій у системі депозитарного обліку

6.1. Центральний депозитарій, для забезпечення виконання покладених на нього функцій відповідно до вимог законодавства України, **виконує такі дії:**

1.	Відкриття рахунку (рахунків) у цінних паперах, внесення змін до анкети рахунку/анкети емітента, формування та внесення змін до інформації про клієнта, закриття рахунку (рахунків) у цінних паперах та інші операції, наслідком яких є внесення змін до системи депозитарного обліку, не пов'язаних із зміною залишків на рахунках у цінних паперах;
2.	Обслуговування рахунків у цінних паперах та відображення операцій з цінними паперами, наслідком яких є зміна кількості цінних паперів, прав на цінні папери на рахунках у цінних паперах: <ul style="list-style-type: none"> • разі укладання договорів щодо цінних паперів на фондовій біржі та поза фондовою біржею без дотримання при розрахунках принципу "поставка цінних паперів проти оплати"; • у разі укладання договорів щодо цінних паперів на фондовій біржі чи поза фондовою біржею, якщо проводяться розрахунки за принципом "поставка цінних паперів проти оплати"; • унаслідок виконання безумовних операцій з управління рахунком (рахунками) у цінних паперах щодо цінних паперів відповідно до вимог законодавства (рішення суду чи уповноваженого законом органу державної влади або його

	<p>посадової особи тощо);</p> <ul style="list-style-type: none"> • унаслідок виконання безумовних операцій за рахунками під час проведення емітентом операцій з цінними паперами; • у разі встановлення або зняття обмеження обігу цінних паперів; • у випадку виконання операцій, які здійснюються з метою забезпечення виконання абзацу третього частини першої статті 41¹ Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб»; • в інших випадках, передбачених законодавством;
3.	Видача виписок та довідок з рахунку (рахунків) у цінних паперах, видача емітенту або депозитарній установі, визначеній емітентом, реєстру власників цінних паперів, інформації щодо корпоративних операцій емітента, іншої інформації щодо операцій клієнтів за рахунками у цінних паперах, передбаченої нормативно-правовими актами Комісії.

6.2. Центральний депозитарій здійснює депозитарні операції на підставі

- **розпоряджень емітентів,**
- **розпоряджень керуючих рахунками емітентів,**
- **розпоряджень депозитарних установ,** сформованих ними на підставі розпоряджень депонентів, клієнтів (в тому числі спадкоємців депонентів, встановлених депозитарними установами відповідно до їх внутрішніх документів) у випадках, встановлених проспектом/проспектом емісії/рішенням про емісію та відповідно до вимог законодавства,
- **інших документів,** визначених законодавством та Регламентом,
- **документів щодо безумовних операцій** з управління рахунком у цінних паперах,
- **документів щодо безумовних операцій** щодо обмеження здійснення операцій у системі депозитарного обліку з цінними паперами окремого випуску емітента відповідно до вимог законодавства та Регламенту, цих Правил та укладеного з емітентом та депозитарною установою договору.

Порядок виконання кожної депозитарної операції, перелік документів, що можуть бути підставою для їх виконання, та реквізитний склад розпоряджень на виконання депозитарних операцій визначається Регламентом відповідно до законодавства.

Якщо подані до Центрального депозитарію документи не містять усіх необхідних даних чи не повністю розкривають зміст виконання депозитарної операції, Центральний депозитарій має право вимагати подання додаткових документів, які містять необхідну інформацію.

6.3. Центральний депозитарій має право відмовити у проведенні депозитарної операції за наявності підстав для відмови. Підставою для відмови у проведенні депозитарної операції може бути одна з нижченаведених:

- надані документи містять суперечливі дані;
- розпорядження оформлено з помилками або виправленнями (описками, пропусками, невірним заповненням сум числом та прописом тощо);
- розпорядження та/або документи, що є підставою для проведення депозитарної операції, містять інформацію, яка не співпадає з даними Центрального депозитарію (інформація про клієнта, контрагента, відомості про цінні папери, відсутність на

рахунку у цінних паперах клієнта кількості цінних паперів, необхідної для проведення операції тощо);

- надання клієнтом розпорядження на відміну розпорядження на виконання облікової операції після виконання розпорядження клієнта у СОІ Центрального депозитарію;
- неможливість виконання Центральним депозитарієм операції у зв'язку з відсутністю відкритого в Центральному депозитарії рахунку у цінних паперах ініціатора операції та/або його контрагента;
- у розпорядженні не вказана дата та/або вихідний номер розпорядження;
- розпорядження підписано особою, яка не має у відповідності до чинного законодавства та Регламенту відповідних повноважень, у тому числі, строк дії повноважень якої закінчився;
- кваліфікований електронний підпис розпорядника/оператора рахунку втратив чинність (прострочений, заблокований тощо);
- у розпорядженні виявлена невідповідність/неможливість ідентифікації підпису розпорядника рахунку в цінних паперах та/або печатки (у разі використання печатки) на розпорядженні зразку підпису розпорядника рахунку та/або печатки відповідно, що містяться в картці зразків підписів розпорядника (розпорядників) рахунку в цінних паперах, та відбитку печатки емітента;
- виникнення сумнівів стосовно достовірності підпису розпорядника рахунку у цінних паперах та/або відбитка печатки юридичної особи (у разі використання печатки), факсимільне відтворення підпису та/або печатки (у разі використання печатки) за допомогою засобів механічного або іншого копіювання тощо;
- відмова у виконанні розпоряджень, пов'язаних з проведенням деномінації/конвертації, у зв'язку з неможливістю здійснення обміну цінних паперів старої номінальної вартості/старого випуску на цілу кількість цінних паперів нової номінальної вартості/нового випуску для кожного власника;
- відсутність у розпорядженні необхідних даних та/або оформлення розпорядження не у відповідності до вимог Регламенту та/або Специфікації повідомлень стандарту ISO 15022 при обміні електронними документами та/або електронними даними між Національним депозитарієм України та його клієнтами, що розміщена на офіційному сайті Центрального депозитарію: www.csd.ua;
- відсутність або невірне оформлення супроводжувальних документів до розпорядження;
- несплата вартості послуг та/або штрафних санкцій Центрального депозитарію відповідно до умов депозитарного договору/договору про обслуговування випусків цінних паперів/договору про кореспондентські відносини, а також вартості послуг Центрального депозитарію, пов'язаних з депозитарними послугами;
- порушення клієнтом строку та порядку оплати послуг Центрального депозитарію;
- надання розпорядження на виконання облікової депозитарної операції з цінними паперами, які заблоковані (обмежені в обігу), в зв'язку з чим операція не може бути виконана, крім випадків передбачених законодавством;
- надання розпорядження стосовно проведення облікової депозитарної операції, що призводить до зміни кількості цінних паперів на рахунках у цінних паперах, у період дії обмежень на здійснення операцій із зазначеними у ньому цінними паперами, накладених судовим рішенням або рішенням Комісії;

- надання розпорядження на знерухомлення, якщо сертифікати цінних паперів на пред'явника, що знерухомлюються, не відповідають сертифікату якості та вимогам законодавства;
- ненадання на вимогу Центрального депозитарію документів та/або інформації, необхідних(-ої) для виконання Центральним депозитарієм вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення щодо проведення ідентифікації\верифікації\вивчення\уточнення інформації про клієнтів;
- неможливість виконання Центральним депозитарієм операцій щодо обігу цінних паперів, що обліковуються на рахунку Центрального депозитарію у депозитарії іноземної держави або міжнародній депозитарно-кліринговій установі, на території України у зв'язку з відсутністю рішення Комісії про допуск цінних паперів іноземних емітентів до обігу на території України;
- неможливість здійснення ідентифікації та/або верифікації клієнта (у тому числі неможливість встановлення даних, що дають змогу визначити кінцевих бенефіціарних власників (контролерів), або наявності сумнівів стосовно того, що особа виступає від власного імені);
- встановлення факту подання клієнтом під час здійснення ідентифікації та/або верифікації клієнта недостовірної інформації або подання інформації з метою введення в оману Центрального депозитарію;
- ліцензію на провадження депозитарної діяльності депозитарної установи, особи, що визначена на надання емітенту реєстру власників іменних цінних паперів анульовано органом ліцензування;
- ліцензію на провадження депозитарної діяльності депозитарної установи, в якій відкрито рахунок у цінних паперах власника – контрагента, анульовано органом ліцензування;
- наявності у Центральному депозитарії документів, що не дають підстав для виконання розпорядження;
- невідповідності інформації в наданих клієнтом документах даним он-лайн сервісу отримання відомостей з он-лайн сервісу ЄДР на момент перевірки документів;
- надання розпорядження депозитарною установою після настання дати припинення діяльності, крім випадків встановлених Положенням про припинення депозитарною установою провадження професійної діяльності на фондовому ринку - депозитарної діяльності, затвердженого рішенням Комісії від 08.04.2014 №431;
- ненадання емітентом разом з розпорядженням про забезпечення письмового повідомлення акціонерів про проведення загальних зборів акціонерного товариства повідомлення, що містить передбачену законом та статутом акціонерного товариства інформацію, для направлення його акціонерам через депозитарну систему або невідповідності його змісту зазначеній в розпорядженні інформації;
- отримання від уповноваженої особи Комісії інформації про порушення особою (особами, що діють спільно), яка є власником домінуючого контрольного пакета акцій, строків та умов здійснення публічної безвідкличної вимоги, передбачених пунктом 2 розділу II Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення рівня корпоративного управління в акціонерних товариствах» або

абзацом першим частини четвертої статті 65² Закону України «Про акціонерні товариства»;

- інші причини, що визначені законодавством.

6.4. Кожна депозитарна операція здійснюється відповідно до певної послідовності дій кожного учасника процесу, визначеного Регламентом з урахуванням вимог законодавства, рішення про емісію/проспекту у цінних паперах/проспекту емісії цінних паперів, та включає в себе такі основні етапи:

1.	Отримання та реєстрація Центральним депозитарієм документа (документів) - підстави для виконання депозитарної операції. Опрацювання документів - підстави здійснюється Центральним депозитарієм у порядку, визначеному внутрішніми документами;
2.	Перевірка для визначення можливості виконання депозитарної операції;
3.	Виконання (відмова у виконанні) депозитарної операції у порядку та в терміни, визначені Регламентом;
4.	Надання клієнту звіту про виконання депозитарної операції (у випадку, якщо надання такого звіту передбачено Регламентом)

6.5. Центральний депозитарій за договорами, укладеними на фондових біржах та поза фондовими біржами з дотриманням принципу «поставка цінних паперів проти оплати» відповідно до законодавства здійснює одиночні розрахунки у цінних паперах та розрахунки за результатом нетінгу.

Розрахунки у цінних паперах за результатом нетінгу здійснюються Центральним депозитарієм виключно з дотриманням принципу «поставка цінних паперів проти оплати».

Центральний депозитарій виконує депозитарні операції, які є наслідком виконання розрахунків у цінних паперах за договорами щодо цінних паперів, укладеними на фондових біржах та поза фондовими біржами з дотриманням принципу «поставка цінних паперів проти оплати», на підставі інформації, отриманої від особи, яка провадить клірингову діяльність, відповідно до Регламенту, умов відповідних договорів з клієнтами та Регламенту взаємодії з особою, яка провадить клірингову діяльність, відразу після проведення грошових розрахунків за укладеними договорами, але не пізніше закінчення операційного дня, в який Центральний депозитарій отримав інформацію, що є підставою для проведення розрахунків.

Центральний депозитарій виконує депозитарні операції, які є наслідком виконання розрахунків у цінних паперах за договорами щодо цінних паперів, укладеними на фондових біржах без дотримання принципу «поставка цінних паперів проти оплати», на підставі інформації, отриманої від фондових бірж, відповідно до Регламенту, умов відповідних договорів з клієнтами та Регламентів взаємодії з фондовими біржами.

За правочинами щодо цінних паперів, вчиненими на фондовій біржі чи поза фондовою біржою, якщо проводяться розрахунки за принципом "поставка цінних паперів проти оплати" на підставі інформації, отриманої Центральним депозитарієм від Розрахункового центру чи клірингової установи, або вчиненими на фондовій біржі, якщо проводяться розрахунки без дотримання принципу "поставка цінних паперів проти оплати", на підставі інформації, отриманої Центральним депозитарієм від фондової біржі, в разі використання депозитарною установою програмного забезпечення Центрального депозитарію для провадження депозитарної діяльності (відкриття Центральним депозитарієм депозитарній установі виключно сегрегованих рахунків), Центральний депозитарій на підставі депозитарного договору та в порядку, встановленому Регламентом, здійснює проведення розрахунків у цінних паперах на сегрегованих рахунках депозитарної установи з одночасним

відображенням відповідних операцій на відокремлених рахунках депозитарної установи, депонентів, клієнтів, відкритих депозитарною установою.

У разі вчинення на фондовій біржі правочинів щодо розміщення/викупу/продажу викуплених емітентом цінних паперів Центральний депозитарій отримує зазначену інформацію від фондової біржі або Розрахункового центру чи клірингової установи.

Конкретний порядок виконання депозитарних операцій при проведенні розрахунків у цінних паперах за правочинами щодо цінних паперів, укладеними на фондовій біржі та поза фондовою біржою з дотриманням принципу «поставка цінних паперів проти оплати», з урахуванням умов відповідних договорів з депозитарними установами, фондовими біржами та Розрахунковим центром визначається Регламентом.

6.6. Безумовна операція щодо обмеження/зняття обмеження на здійснення операцій з цінними паперами окремого випуску - встановлення/зняття обмеження на здійснення облікових операцій з усіма цінними паперами окремого випуску, наявними у системі депозитарного обліку Центрального депозитарію та його клієнтів, яке здійснюється на визначений строк або до настання певної події.

Безумовна операція щодо обмеження/зняття обмеження на здійснення операцій може здійснюватися на підставі поданих Центральному депозитарію оригіналів або засвідчених відповідно до вимог законодавства копій таких документів:

1.	судового рішення (оригіналу або належним чином засвідченої копії), яке набуло законної сили
2.	постанови державного виконавця або інших документів виконавчого провадження, визначених Законом України «Про виконавче провадження» (отримане Центральним депозитарієм від Державної виконавчої служби або її відповідного підрозділу)
3.	постанови уповноваженої особи Комісії про накладення санкцій за правопорушення на ринку цінних паперів у вигляді зупинення розміщення (продажу) та обігу цінних паперів
4.	розпорядження уповноваженої особи Комісії про зупинення відкритого (публічного) розміщення цінних паперів, прийнятого на підставі рішення про визнання емісії цінних паперів недобросовісною
5.	розпорядження уповноваженої особи Комісії про поновлення відкритого (публічного) розміщення цінних паперів
6.	розпорядження уповноваженої особи Комісії про зупинення обігу цінних паперів
7.	розпорядження уповноваженої особи Комісії про відновлення обігу цінних паперів
8.	рішення Комісії щодо зупинення внесення змін до системи депозитарного обліку цінних паперів щодо цінних паперів певного емітента
9.	рішення Комісії про допуск цінних паперів іноземного емітента до обігу на території України
	повідомлення уповноваженого органу ІСІ щодо прийнятого рішення про ліквідацію ІСІ
10.	публічна безвідклична вимога та копія договору, укладеного між заявником вимоги та банківською установою, в якій відкрито рахунок ескроу
11.	повідомлення про перерахування коштів та документа банку про оплату акцій, наданих емітентом Центральному депозитарію
12.	інших документів, визначених законодавством України

Безумовні операції, які здійснюються Центральним депозитарієм на підставі судового рішення або рішення уповноваженого законом державного органу чи його посадової особи, виконавчих документів, визначених законом, під час здійснення виконавчого провадження щодо операцій з цінними паперами на сегрегованому (сегрегованих) рахунку (рахунках) депозитарної установи, виконуються з відображенням відповідних операцій щодо таких

цінних паперів на відповідних відокремлених рахунках депонентів, клієнтів та/або відокремлених рахунках депозитарної установи.

7. Обслуговування Центральним депозитарієм транскордонних операцій

7.1. Центральний депозитарій надає депозитарній установі депозитарні послуги щодо зберігання належних депозитарній установі, її клієнтам та депонентам, випущених або розміщених в іноземній країні цінних паперів, обслуговування операцій за цими цінними паперами на рахунку (рахунках) депозитарної установи, отримання доходів за цінними паперами, за умови, що такі цінні папери обліковуються або можуть бути зараховані на один з рахунків у цінних паперах, відкритих Центральному депозитарію в депозитарії іноземної держави або міжнародній депозитарно-кліринговій установі.

Центральний депозитарій здійснює операції за цінними паперами, випущеними або розміщеними за межами України, відповідно до Депозитарного договору, в межах чинного законодавства України, а також проспектів відповідних випусків цінних паперів або інших документів, які визначають умови випуску.

Центральний депозитарій проводить депозитарні операції щодо цінних паперів, випущених або розміщених в іноземній країні, з дотриманням принципів «поставка цінних паперів проти оплати» та «поставка цінних паперів без оплати».

Технології обслуговування Центральним депозитарієм транскордонних операцій в системі депозитарного обліку України визначаються Регламентом з урахуванням вимог законодавства України.

7.2. Центральний депозитарій надає послуги з розміщення та обігу цінних паперів іноземних емітентів на території України за умови їх допуску у порядку, встановленому Положенням про допуск цінних паперів іноземних емітентів до обігу на території України, затвердженого рішенням Комісії від 07.12.2017 № 871.

З цінними паперами іноземного емітента, щодо яких Комісією прийнято рішення про їх допуск до обігу на території України, здійснюються операції в порядку, встановленому цими Правилами та Регламентом в межах чинного законодавства України.

7.3. Обслуговування розміщення та обігу цінних паперів іноземних емітентів на території України здійснюється Центральним депозитарієм та депозитарними установами за умови, що такі цінні папери обліковуються або можуть бути зараховані на один з рахунків у цінних паперах, відкритих Центральному депозитарію в депозитарії іноземної держави або міжнародній депозитарно-кліринговій організації, з урахуванням вимог законодавства щодо допуску цінних паперів іноземних емітентів до обігу на території України з дотриманням вимог валютного законодавства України.

7.4. Цінні папери іноземного емітента, що розміщені за межами України та обліковуються на кореспондентському рахунку Центрального депозитарію в міжнародній депозитарно-кліринговій установі та не мають номінальної вартості чи мають номінальну вартість меншу ніж один відсоток від однієї офіційної грошової одиниці валюти, в якій номіновано цінні папери, можуть обліковуватись в системі депозитарного обліку Центрального депозитарію за ринковою вартістю цих цінних паперів, що надається іноземною депозитарно-кліринговою установою Центральному депозитарію один раз на місяць відповідно до внутрішніх документів міжнародної депозитарно-клірингової установи.

8. Порядок ведення Центральним депозитарієм рахунку (рахунків) в цінних паперах депозитарної установи, що припинила свою діяльність

8.1. Центральний депозитарій на виконання вимог законодавства виконує функції уповноваженого на зберігання та забезпечує ведення рахунку (рахунків) в цінних паперах депозитарної установи, що припинила свою депозитарну діяльність або якій анульовано відповідну ліцензію за правопорушення на ринку цінних паперів чи в іншому визначеному Комісією випадку (далі – Депозитарна установа), а також відповідальне зберігання документів депозитарної установи в порядку встановленому внутрішніми документами уповноваженого на зберігання.

8.2. Уповноважений на зберігання не обслуговує рахунки депонентів, власників, що не мають статусу депонентів, номінальних утримувачів, що в установленому порядку не закрили свої рахунки у цінних паперах у Депозитарній установі.

У випадку складання Центральним депозитарієм відповідно до вимог законодавства реєстру власників іменних цінних паперів додатково до реєстру власників іменних цінних паперів (Переліку власників) уповноваженим на зберігання може бути додана інформація про власників цінних паперів, сформована в порядку, встановленому внутрішніми документами уповноваженого на зберігання.

8.3. Уповноважений на зберігання на рахунку (рахунках) Депозитарної установи може здійснювати обслуговування операцій, пов'язаних з внесенням змін до системи депозитарного обліку щодо цінних паперів всього випуску, корпоративних операцій емітента у порядку, встановленому Регламентом та іншими внутрішніми документами Центрального депозитарія відповідно до законодавства.

8.4. Центральний депозитарій повідомляє емітентів про наявність (за наявності) в отриманих від Депозитарної установи документах інформації про незакриті рахунки у цінних паперах власників, які обслуговувались Депозитарною установою на підставі договору про відкриття/обслуговування рахунків у цінних паперах власників з емітентом, та про необхідність укладення емітентом договору з новою депозитарною установою.

У разі неукладення договору про обслуговування рахунків у цінних паперах власників з новою депозитарною установою, та ненадання Центральному депозитарію відповідних підтверджуючих документів протягом 30 днів з дати відправлення ним зазначеного повідомлення, цінні папери таких власників переказуються на рахунок у цінних паперах емітента в Центральному депозитарії у порядку, встановленому Регламентом та іншими внутрішніми документами Центрального депозитарія.

9. Загальний порядок складання реєстру власників іменних цінних паперів, Переліку власників. Зберігання інформації про осіб, визначених для надання емітенту реєстру власників іменних цінних паперів

9.1. Виключною компетенцією Центрального депозитарію є складання реєстру власників іменних цінних паперів.

Центральний депозитарій складає реєстр власників іменних цінних паперів на підставі розпорядження, отриманого від емітента, а також в інших випадках, визначених Комісією.

Порядок складання реєстру власників іменних цінних паперів, а також порядок взаємодії Центрального депозитарію з депозитарними установами щодо складання реєстру власників іменних цінних паперів визначається цими Правилами та Регламентом з урахуванням вимог законодавства та нормативно-правових актів Комісії.

Центральний депозитарій складає реєстр власників іменних цінних паперів на підставі інформації про власників цінних паперів, яка формується відповідно до записів на рахунках у цінних паперах, що обслуговуються депозитарними установами, та інформації про власників цінних паперів, що надається депозитарним установам, номінальними утримувачами, облікового реєстру, наданого депозитарними установами, на агрегованих рахунках яких в Центральному депозитарії обліковуються цінні папери відповідного випуску, та інформації про власників цінних паперів, що надається депозитаріями-кореспондентами, станом на 24:00 (за київським часом) дня дати обліку та записів на рахунку в цінних паперах емітента станом на 24:00 (за київським часом) дня дати обліку в порядку, встановленому цими Правилами, Регламентом та умовами договорів з клієнтами (депозитарний договір, договір про кореспондентські відносини).

Обліковий реєстр власників іменних цінних паперів формується депозитарною установою, на агрегованому рахунку якої в Центральному депозитарії обліковуються цінні папери відповідного випуску, з урахуванням вимог Специфікації облікового реєстру власників цінних паперів, розміщеної на сайті Центрального депозитарію (далі – Специфікація).

Центральний депозитарій не включає в реєстр власників іменних цінних паперів інформацію, отриману від депозитарної установи, на агрегованому рахунку якої в Центральному депозитарії обліковуються цінні випуску, у разі:

- якщо структура наданої інформації не відповідає Специфікації;
- якщо виявлено порушення дотримання депозитарною установою співвідношення даних депозитарного балансу депозитарної установи даним її рахунків;
- якщо виявлено порушення Стандарту (правил) депозитарного обліку.

У випадку складання Центральним депозитарієм реєстру власників іменних цінних паперів з метою реалізації вимог статті 65² Закону України "Про акціонерні товариства", якщо в Центральному депозитарії як уповноваженому на зберігання на рахунку депозитарної установи (зберігача), що припинила(в) провадження депозитарної діяльності, зберігаються акції, що придбаваються заявником вимоги, Центральний депозитарій додатково до реєстру (Переліку власників) надає емітенту інформаційну(і) довідку(и) про власників акцій, сформовану(і) на підставі інформації, що знаходиться(яться) на зберіганні в Центральному депозитарії, в порядку встановленому внутрішніми документами уповноваженого на зберігання.

Центральний депозитарій має право відмовити у наданні реєстру власників іменних цінних паперів за наявності хоча б однієї з підстав, визначених цими Правилами, Регламентом та в інших випадках встановлених законодавством.

Реєстр власників іменних цінних паперів містить інформацію згідно облікових реєстрів, отриманих від депозитарних установ. Інший реквізитний склад Реєстру власників іменних цінних паперів визначається Регламентом.

9.2. Центральний депозитарій на підставі даних реєстру власників іменних цінних паперів за відповідним розпорядженням може складати переліки власників іменних цінних паперів у порядку, визначеному Регламентом з урахуванням вимог, встановлених цими Правилами, законодавством та нормативно-правовими актами Комісії.

На підставі реєстру власників іменних цінних паперів складаються наступні Переліки власників:

1	Перелік акціонерів, які мають право на участь у Загальних зборах акціонерного товариства
2	Перелік акціонерів, яким надсилається письмове повідомлення про проведення

	Загальних зборів акціонерного товариства
3	Перелік осіб, які мають право на отримання дивідендів за акціями/доходу за цінними паперами

Перелік власників складається Центральним депозитарієм станом на дату обліку, на яку було складено реєстр власників іменних цінних паперів, на підставі даних якого (яких) складається Перелік власників, та містить інформацію про всіх власників, що вказані в цьому реєстрі власників іменних цінних паперів.

Реквізитний склад переліку власників визначається Регламентом.

9.3. Депозитарні установи, які використовують програмне забезпечення для ведення депозитарного обліку відмінне від того, що надається Центральним депозитарієм (яким Центральним депозитарієм відкрито агрегований рахунок (рахунки)), формують облікові реєстри за розпорядженням Центрального депозитарію у порядку, визначеному Регламентом.

Формування інформації про власників цінних паперів для складання реєстру власників іменних цінних паперів по рахунках депозитарних установ, які для ведення депозитарного обліку користуються програмним забезпеченням, наданим Центральним депозитарієм (яким Центральним депозитарієм відкрито виключно сегреговані рахунки), здійснюється відповідно до умов депозитарного договору в порядку, встановленому цими Правилами та Регламентом.

У разі відкриття депозитарній установі виключно сегрегованих рахунків Центральний депозитарій при складанні реєстру власників іменних цінних паперів формує в порядку, встановленому Регламентом, інформацію про власників цінних паперів на підставі інформації на цих рахунках та інформації на відповідних відокремлених рахунках депонентів, клієнтів, відкритих депозитарною установою, а також інформації про власників цінних паперів від депозитарної установи, що надається номінальними утримувачами, що обслуговуються цією депозитарною установою та на рахунках в цінних паперах яких обліковуються цінні папери таких власників.

9.4. Передання реєстру власників іменних цінних паперів / Переліку власників та облікового реєстру між Центральним депозитарієм та депозитарними установами, між Центральним депозитарієм та депозитарієм-кореспондентом, від Центрального депозитарію до емітента здійснюється у порядку та згідно вимог, встановлених Регламентом та Положенням про СОІ.

9.5. Центральний депозитарій може надавати емітенту або особі, з якою емітентом укладений договір про надання реєстру власників іменних цінних паперів (якщо цією особою не є Центральний депозитарій), інформацію про власників голосуючих акцій акціонерних товариств, пакет яких становить 5 і більше відсотків акцій, на підставі складеного реєстру.

Інформація надається емітенту або особі, з якою емітентом укладений договір про надання реєстру власників іменних цінних паперів, не рідше одного разу в квартал за умови отримання Центральним депозитарієм від емітента або від особи, з якою емітентом укладений договір про надання реєстру власників іменних цінних паперів, розпорядження на складання реєстру власників іменних цінних паперів або розпорядження на складання інформаційної довідки про власників пакетів акцій. Внутрішніми документами Центрального депозитарію може бути передбачено порядок та випадки складення інформації про власників пакетів акцій у формі паперового документа та надання її особі, яка надала розпорядження на її отримання.

9.6 Для виконання Центральним депозитарієм операцій зі складання та видачі витягу з переліку осіб, які мають право на отримання дивідендів, що містить інформацію про

включення особи в зазначений перелік, та довідки щодо неперерахування дивідендів через депозитарну систему України, особа, яка має право на отримання дивідендів, надсилає Центральному депозитарію *лист довільної форми із зазначенням нижче вказаної інформації та документи:*

1.	Даних документу, що посвідчує його особу (для фізичних осіб);
2.	Повного найменування та кодом за ЄДР емітента;
3.	Дати, станом на яку Центральним депозитарієм складався перелік осіб, які мають право на отримання дивідендів;
4.	Оригінал документу, що підтверджує повноваження представника особи, яка має право на отримання дивідендів (для фізичних осіб та для юридичних осіб – у разі, якщо представником є особа, що діє на підставі довіреності).
5.	Витяг з ЄДР станом на дату, що не менше, ніж на 30 днів передує даті звернення (для юридичних осіб);

Для визначення наявності підстав виконання інформаційних операцій зі складання та видачі витягу з переліку осіб, які мають право на отримання дивідендів, що містить інформацію про включення особи в зазначений перелік, та довідки щодо неперерахування дивідендів через депозитарну систему України Центральний депозитарій має право вимагати подання додаткової інформації та/або документів.

9.7. Емітент цінних паперів зобов'язаний визначити особу на надання реєстру власників іменних цінних паперів.

Визначеною особою може бути Центральний депозитарій або депозитарна установа.

Депозитарна установа, що є визначеною на надання емітенту реєстру власників іменних цінних паперів, може також на підставі відповідних запитів отримувати інформаційні довідки, що формуються на підставі реєстру власників іменних цінних паперів емітента.

У разі, якщо емітент не уклав договір про надання реєстру власників іменних цінних паперів з депозитарною установою, визначеною особою вважається Центральний депозитарій відповідно до умов договору про обслуговування випусків цінних паперів, укладеного з емітентом.

Інформація про особу, визначену на надання емітенту реєстру власників іменних цінних паперів, відображається Центральним депозитарієм у системі депозитарного обліку в анкеті емітента у порядку, в строки та на підставі документів, визначених Регламентом.

9.8. Емітент цінних паперів має право змінити особу, визначену для надання емітенту реєстру власників іменних цінних паперів.

Внесення змін про особу, визначену для надання емітенту реєстру власників іменних цінних паперів, здійснюється Центральним депозитарієм після розірвання / переукладання емітентом договору про надання реєстру власників іменних цінних паперів з депозитарною установою, та надання Центральному депозитарію відповідного пакету документів для внесення змін до анкети емітента відповідно до Регламенту.